

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE CELULOZE IN PAPIRJA VEVČE - MEDVODE

Eno izmed ustavnih načel - varstvo materinstva

V našem podjetju je zaposlenih 331 žena, kar predstavlja 27,6% od vseh zaposlenih. Od tega jih je v obratu Medvode 36, v obratu Vevče pa 295. Najštevilnejše so delavke pri ročni dodelavi papirja, nekaj pa jih dela tudi pri strojih in v drugih službah.

Ob njihovem prazniku je prav, da poudarimo nekaj misli iz ustavnih načel, ki se nanašajo na položaj žene v socialistični družbi.

Žene so enakopravne v pravicah in dolžnostih

Položaj žene se je po osvoboditvi tako spremenil, da ni več treba posebej poudarjati njihove enakopravnosti, saj so z delom v proizvodnji enakopravne kot proizvajalci in upravljavci ter na vseh področjih našega družbenega življenja. Zato govori osnutek nove ustave v vseh določilih o človeku brez omejevanja spola.

Komune morajo skrbeti za pomoč družinam

Da bi se žene lažje vključevale v proizvodnjo, predvideva nova ustava organiziranje novih storitvenih dejavnosti in komunalnih služb za pomoč družinam.

V okviru teh načel bodo morale občine v statutih nakazati pot rešitvi problemov na svojem terenu. Ustanavljati bodo morale nove otroške varnostne ustanove, servisne službe, menze in podobno, skratka vse tiste dejavnosti, ki žene razbremenijo in jim omogočijo, da se lahko polno uveljavijo v proizvodnji in družbenem življenju, čeprav so matere.

Mati in otrok uživata posebno varstvo

Do trenutka, ko se žena ne znajde v posebnem položaju kot mati, nova ustava ne poudarja kakih posebnih določil. Pač pa predvideva vso humano pomoč, kadar je je potrebna (tako v predporodni in poporodni zaščiti ter zaščiti matere in otroka). V okviru občin in gospodarskih organizacij bo potrebno sedaj posebej obravnavati — matere-samohranilke in matere z nezakonskimi otroki.

Pelure papir — ocena prav dobro

Medtem ko smo imeli še pred nedavnim težave z izdelavo pelure papirja na IV. papirnem stroju in tudi proizvodnja ni ustrezala zmogljivosti stroja, se zadnje čase ta papir na stroju odlično »obnaša«. Da je temu tako, gre pač zasluga strokovnim vodjem, nič manjša pa ožjemu delovnemu kolektivu. Čeprav so pri tem artiklu dosegli delovno brzino že 206 m/min, je kvaliteta papirja zadovoljiva. Res je, da je bilo treba za doseg tega vložiti precej truda, vendar, kadar delo krona uspeh, je trud poplačan. Morda bi podobno lahko uspeli tudi pri drugih papirjih.

Socialistična družba naglašava varstvo materinstva kot ustavno načelo

Ko govori nova ustava o delovnem času, počitku in dopustu ter o pravicah do zdravstvenega in drugega varstva pri delu, opazimo posebna določila za žene. Gre pa tudi za dela, ki bi lahko ženam onemogočila materinstvo. Socialistična družba naglašava varstvo materinstva kot ustavno načelo. Težke poklice v gospodarskih organizacijah smo že določili s pravilniki o delovnih razmerjih (na podlagi zakona o delovnih razmerjih), vendar bodo morale uprave podjetij v bodoče skupno z zdravstvenimi delavci in sindikalno podružnico sproti proučevati delovna mesta, ki so za žene škodljiva.

Delovne žene bodo lahko prispevale velik delež za naš gospodarski in družbeni razvoj

Z aktivnim vključevanjem v družbeno življenje in z deležem, ki ga po svojih sposobnostih prispevajo za naš gospodarski razvoj, zavzemajo žene važno družbeno mesto. Zato novi osnutek ustave ne govori posebej o njihovi enakopravnosti, pač pa jim daje vso možnost, da v celoti izkoristijo ugodnosti, ki se odpirajo našemu delovnemu človeku.

OB DNEVU ŽENA 8. MARCU, ISKRENO ČESTITAMO VSEM ŽENAM, ČLANICAM

DS, UO, ZK, sindikalna podružnica, uprava podjetja in uredniški odbor

Delavski svet podjetja je potrdil zaključni račun za leto 1962

- Zaključni račun je zrealo gospodarjenja podjetja in zrealo dela organov samoupravljanja. Da je temu tako, je pokazala živahna
- razprava na zadnji seji delavskega sveta, kjer so ugotovili dobre
- in slabe strani poslovanja v preteklem gospodarskem letu.

Radi se pohvalimo (in prav je tako) kadar obravnavamo naše poslovne uspehe, za neuspehe pa vedno najdemo dovolj izgovorov. Res je, da so v veliki večini vzroki tehnični, opravičljivi, včasih tudi nujni, dostikrat pa je le subjektivni moment tisti, ki povzroča slab uspeh. Nauk iz tega je jasn. Zato naj nam ne bi bil zaključni račun 1962, leta samo zrealo lanskega dela, ampak osnova, na kateri bomo v letošnjem letu gradili ekonomsko in politično rast podjetja.

Iz tehničnega poročila smo razbrali, da pri izdelavi lesovine in papirja nismo dosegli plana zaradi vedno večje zahteve po kva-

liteti in s tem v zvezi povečanih zastojev proizvodnih strojev in povečanega izmeta, medtem ko se je proizvodnja drugih naših izdelkov v preteklem letu gibala v mejah postavljenega plana. Boljše je šlo v Medvodah, kjer smo zadostili sprejetim planskim nalogam kljub temu, da so med letom povišali plan. Nekaj teh uspehov gre na račun izboljšave delovnih sredstev, veliko pa na račun večjega prizadevanja ožjega kolektiva. Ob preusmeritvi množične proizvodnje na kvaliteto bo treba misliti na način, kako bo podjetje bolj napredovalo in ob dobri organizaciji najti morda le še skrite rezerve.

Glede na plan smo izdelali:

	%
Celuloze	101
Pinotana	101,5
Lesovine	96
Papirja	96

V primerjavi z letom 1961 se je v letu 1962 povečal izmet za 0,67 %, zastoji pa za 2,12 %. Analiza teh dveh kazalnikov je pokazala, da je delno opravičila z istimi vzroki, kot pri doseganju proizvodnega plana, precej vzrokov pa je verjetno iskati v organizaciji proizvodnje in premajhnemu stremeljenju posameznikov za večji proizvodni napredek.

Če upoštevamo, da smo se lansko leto pojavili z našimi papirji na evropskih tržiščih in to z dokajšnjimi uspehi, moramo le ugotoviti, da je zaradi tega manjša proizvodnja opravičljiva, saj je vsakemu papirničarju znano, da je eden odločilnih faktorjev za doseg kvalitete papirja zmanjšana brzina papirnih strojev in s tem v zvezi zmanjšana količina izdelkov. Osnova

za plan so bile pač številke, ki smo jih dosegli v letih, ko je papirja primanjkovalo, zaradi česar je bil smoter, po zahtevi trga seveda, izdelati čim več papirja, pa čeprav malo slabšega.

Uspeh proizvodnje bi bil težko dosegljiv, če ne bi delavski svet v želji, da podjetje izpolni svojo obvezo sklenil, da se uvede ob koncu leta nedeljsko obratovanje in kasneje delo na štiri izmene. Ta način dela je že dal nekatere pozitivne rezultate, niso pa bile izrabljene vse možnosti za doseg uspehov, ki jih delo v štirih izmenah zagotavlja.

V pretekli poslovni dobi sta obrata Medvode in Vevče že delovala kot enotno podjetje, vendar se je izkazalo, da popolnost sodelovanja in nastopanje ko homogena enota še nista dosežena. To sodelovanje se hitreje razvija na tehničnem področju kot pa na področju upravljanja in drugih služb.

Ugotovitev in razdelitev celotnega dohodka podjetja nam daje naslednjo sliko:

	din
Celotni dohodek po fakturirani realizaciji	7.236.407.000
Celoten dohodek po plačani realizaciji	6.632.136.000
Poslovni stroški	3.957.060.000
Poslovni stroški s prometnim davkom	5.089.537.000
Dohodek	1.532.599.000
Čisti dohodek (brez izrednega prispevka)	1.206.864.000

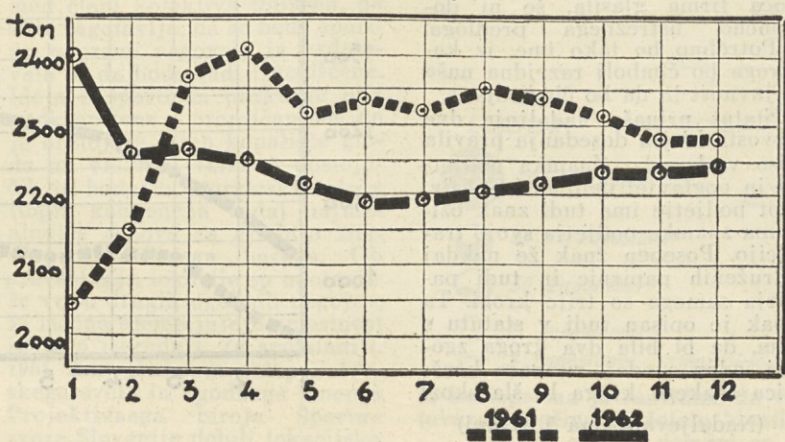
Odnosi med osebnimi dohodki in skladi so bili v preteklem letu 55,2% nasproti 44,8%.

Ker je bilo podjetje »Gorjana« priklučeno našemu podjetju po sklepu ObLO Ljubljana-Center ter Ljubljana-Moste-Polje šele 31. VII. 1962 je zaključni račun tega bivšega podjetja sestavljen

za preteklo leto še posebej in ni vključen v gornjih podatkih. Bilančne postavke se bodo prenesle na naše podjetje, preostanek čistega dohodka pa je razporejen po predlogu v celoti za poslovni sklad podjetja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

PROIZVODNJA PAPIRJA 1961 ~ 1962

GIBANJE PROIZVODNJE V JANUARJU 1963

Grupa	Plan	Doseženo
Celuloza	100	90
Beljena celuloza	100	125
Lesovina	100	101
Papir	100	98
Pinotan	100	109

Proizvodnja v mesecu je potekala v skladu z operativnim planom. Odstopanja je opaziti le pri proizvodnji celuloze in papirja.

Vzrok, da je proizvedena količina celuloze pod planom, je v pomanjkanju lesa, katerega nabava je bila otežkočena zaradi vremenskih neprilic.

Proizvodnja papirja je v primerjavi s preteklimi meseci nekoliko večja, toda še vedno pod planirano količino, zaradi uvajanja novih kadrov, velikega števila zastojev ter izdelave kvalitetnejšega papirja.

Delo pri izdelavi statuta napreduje

V prvi številki letošnjega »Našega dela« smo objavili članek z naslovom »S statutom urediti dobre in zdrave notranje odnose«, to je nekaj splošnih misli o bodočem statutu podjetja. V nadaljnjih številkah pa želimo naše bralce oziroma člane kolektiva seznanjati, kako napreduje delo pri izdelavi našega osnutka.

Delavski svet je za sestavo osnutka imenoval posebno petčlansko komisijo v naslednjem sestavu: Janez Lednik, Jože Lejko, Jože Polanec, Aleksander Vavpotič in Albin Vengust.

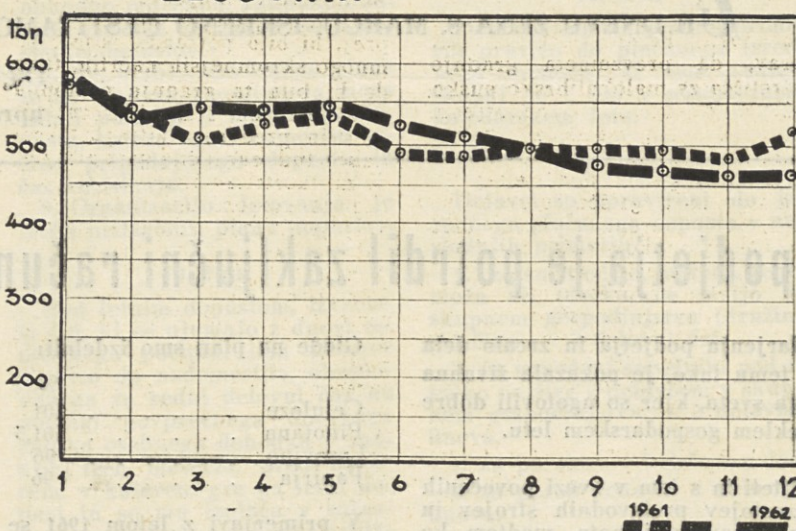
Komisija se je sestala s predstavniki samoupravnih organov in političnih organizacij podjetja. Na sestanku je dosedaj obravnavala osnovne teze za statut in pa tudi že deloma sestavila prvi osnutek bodočega statuta. Komisija s svojim delom nadaljuje. Kot že rečeno, pa želimo bralce seznanjati s posameznimi tezami oziroma vsebino, ki bi jih naj statut zajemal.

Nekateri mislijo, da je statut povsem nekaj novega in da bo v celoti reformiral sestavo in delo gospodarskih organizacij. To ne drži. Kot ustava ugotavlja dejansko stanje in daje čimširše možnosti za nadaljnji razvoj naše socialistične skupnosti, ker pač ustava ni nekaj tako novega, da bi spreminjala naš dosedanj družbeni sistem, marveč ga le dopolnjuje in mu odpira nadaljnje perspektive, tako nekako mora odigravati svojo vlogo tudi statut podjetja. Tudi ta ugotavlja dosedanje stanje, dopolnjuje to, kar bi najbolj koristilo našemu podjetju in mora urediti take odnose, ki bodo največ pripomogli k uspešnemu delovanju podjetja kot posameznega člana kolektiva.

V uvodnih določbah ugotavlja osnutek statuta, da je podjetje organizirana skupnost proizvajalcev, ki upravljajo družbeno lastnino v obliki produkcijskih sredstev in drugih družbenih sredstev na svojem območju. Že z zakonom o nacionalizaciji oziroma drugimi pravnimi akti kot na primer sekvestracija, zaplenba premoženja okupatorjevih pomagačev itd., je bivša lastnina kapitalistov, predvsem proizvajalna sredstva, prešla v državne

roke, pozneje pa v upravo delavcev, kot družbeno (splošno ljudsko) premoženje. To premoženje nam je dano v upravljanje in to na določenem območju. Zato je podjetje krajevno določena skupnost in s tem tudi pravna oseba. Z ustavo in zakoni mu je zagotovljena pravica upravljanja, ki je ne more noben organ okrnjevati. Le zvezni zakon lahko odloča o usodi družbenega premoženja, ki ga podjetje upravlja. To pravico in varstvo torej ugotavlja tudi naš statut.

LESOVINA

Po vseh pravnih načelih mora statut določiti tudi obliko organizacije. Naše podjetje, ki ima svojo posebno zgodovino, mora v svojem statutu opisati tudi najvažnejše zgodovinske dogodke o svojem nastanku in poznejših spremembah. Ne moremo mimo dejstva, da je poslovna enota v Medvodah začela delovati leta 1763, to je pred 200 leti, v Vevčah pa je bila usta-

podjetja. Firma se po pripojitvi poslovne enote v Medvodah glasi: Tovarna celuloze in papirja Vevče-Medvode, ki ima sedež v Vevčah. Ta naziv pa dela podjetju mnogo težav. Tako prihaja pošta in tudi celi vagoni, ki so namenjeni v Vevče, dejansko v Medvode ali obratno. To seveda zavlačuje postopek oziroma delo, poleg tega pa povzroča tudi nepotrebne stroške. Čeprav ni z vidika gospodarskega prava kot trgovinske prakse zaželeno, da se ime firme menjuje, bo vendar treba to še enkrat storiti in določiti podjetju tako ime, ki ne bo ustvarjalo nevednosti oziroma nejasnosti v medsebojnem poslovanju. Kako naj bi se bodoča firma glasila, še ni dokončno ustreznega predloga. Potrebno bo tako ime, iz katerega bo čimbolj razvidna naša dejavnost in da bo čimkrajše.

Statut prinaša nadaljnje dve novosti, ki jih dosedanja pravila niso vsebovala: Znamka podjetja in poglavje: delovni kolektiv. Kot podjetje ima tudi znak oziroma znamka podjetja svojo tradicijo. Poseben znak že nekdanji združenih papirnic in tudi papirja samega so trije krogi. Ta znak je opisan tudi v statutu s tem, da bi bila dva kroga zgoraj, eden spodaj, zunanja krožnica vsakega kroga bi šla skozi

(Nadaljevanje na 5. strani)

Delavski svet je potrdil zaključni račun za l. 1962

(Nadaljevanje s 1. strani)
Iz splošne komercialne problematike v naši industrijski veji, je razvidno, da je tržišče prodajalca prešlo skozi fazo uravnovešanja v tržišče kupca. Zaradi tega se kopičijo zaloge neprodanega blaga, poostreje se zahteva po kvaliteti papirja in povečanje pritiska na znižanje prodajnih cen, zlasti pa na povečanje plačiljivih rokov. Tržišče papirja se je tudi v letu 1962. odvijalo pod režimom blokiranja cen, kar pa je nepotreben administrativni ukrep, če pomislimo, da že sama povečana proizvodnja in povečana ponudba vpliva na znižanje prodajnih cen. Povečana proizvodnja pa tudi

istočasno narekuje večje usmerjanje na izvoz ob dejstvu, da domače tržišče nima moči absorbirati celotne jugoslovanske proizvodnje papirja.

Po krajevni usmerjenosti smo prodali lansko leto takole:

	%
Slovenija	28,8
Hrvatska	19,9
Srbija	38,5
BiH	3,2
Črna gora	0,2
Makedonija	1,9
Izvoz	7,5

Povprečna prodajna cena je znašala 256 din za kg izdelanega papirja.

Pri nabavi surovin je imelo podjetje največje težave okoli nabave lesa in beljene celuloze. Primanjkljaj celuloze na domačem tržišču smo morali kriti iz uvoza, medtem ko so nekatere jugoslovanske tovarne celuloze svoje izdelke izvažale. Tako je bilo pomanjkanje celuloze umetno ustvarjeno, zaradi česar je bilo težko ustreči visokim zahtevam kupcev našega končnega izdelka. Oskrba z dodatki za papir je bila zadovoljiva. Iz celotnega komercialnega poročila pa je bilo razbrati, da postaja zaostrovanje po kvaliteti naših izdelkov, tako v tehnološkem, kakor tudi v komercialnem pogledu, vedno bolj odgovorna naloga celotnega kolektiva, če hočemo krepiti razvoj in ugled našega podjetja na domačem in inozemskem tržišču.

Iz poročila kadrovske problematike je razvidno, da je najbolj pereče vprašanje pomanjkanje stanovanj. Ugotovili so, da podjetje ne razpolaga z zadostnimi sredstvi za intenzivnejšo gradnjo in udeležbo pri gradnji stanovanjskih hiš. S tem, da smo v preteklem letu sprejeli 116 novih delavcev, zaradi uvedbe četrte izmene in upokojitve članov kolektiva, ki imajo tovarniška stanovanja, je ta problematika postala še bolj pereča. Reševanje tega z začasnimi bivališči v samskih domovih je le trenutnega značaja, za preprečevanje fluktuacije ljudi pa je nujno povečanje števila družinskih stanovanj, bodisi v obliki blokovske gradnje ali pa, kar je še bolj primerno, v obliki zadružne gradnje.

Po poročilih o zaključnem računu so se člani DS oglašali k razpravi.

Tov. Stane Meljo: Prav je, da sedaj, ko smo pregledali stanje v preteklem letu, potrdimo zaključni račun z namenom, da to leto popravimo, kar je bilo slabega. Zlasti je potrebno, da gledamo na odstranitev subjektivnih ovir pri napredku proizvodnje, organizaciji poslovanja in organizaciji dela. Realizacija proizvodnega načrta nam mora biti zakon, seveda pa mora biti načrt stvaren. — Zadnje čase se je izboljšal red in kakovost hrane v obratni menzi. Tudi tej stvari je treba v bodoče posvečati več pozornosti in jo ne pustiti

v nemar. Zavedati se moramo, da imamo več kot 100 delavcev, ki stanujejo v samskih domovih. Moramo jim poskrbeti za kvaliteto prehrano.

Tov. Ivan Mrhar: Letošnji rok za oddajo zaključnih računov je bil zelo kratek. Gospodarska komisija DS je o tem razpravljala. Podjetje je dalo ogromna sredstva na račun amortizacije in investicijskega vlaganja, kar pa nam bo nedvomno koristilo za dovršitev rekonstrukcije in napredek podjetja.

Tov. Drago Marolt: V letu 1961 je bila osnova za obračun fakturirana realizacija, v letu 1962 pa plačana realizacija. Torej imamo za to leto dejansko obračunanih samo 11 mesecev in bodo fakture zadnjega meseca plačane šele v januarju 1963 kar se bo verjetno poznalo na dohodku v letu 1963.

Tov. Aleksander Vavpotič: Ker dajemo ogromna sredstva za izgradnjo oziroma rekonstrukcijo obeh obratov sami, se mi zdi pravilno, da bi naše podjetje v večji meri angažiralo sredstva federaciji za našo nadaljnjo investicijsko izgradnjo.

Tov. Albin Vengust: S 1. I. 1962 se je pripojilo k našemu podjetju podjetje »Celuloza« Medvode. Skupaj smo delali že celo leto, toda v bistvu se ni mnogo spremenilo ne v organizacijskem, kakor tudi ne v drugem pogledu. Združitev je v bistvu nastala zaradi tega, da bi si Vevče zagotovile surovinsko bazo, Medvode pa, da se rekonstruirajo. V zadnjem času je bil storjen korak naprej v organizaciji komercialne. Tudi druge službe bi bilo potrebno enotno organizirati, tako da enako delo opravi čimmanj ljudi. Tudi nagrajevanje v obeh obratih moramo enotno urediti.

Kar pa se tiče naših investicij, bi morali gledati na to, da dobimo od družbe čim več sredstev, saj smo do sedaj dajali 72 % lastnih sredstev, samo 28 % pa družba. Če pa pogledamo nekatere druge tovarne, se pa pretežno financirajo iz družbenih sredstev.

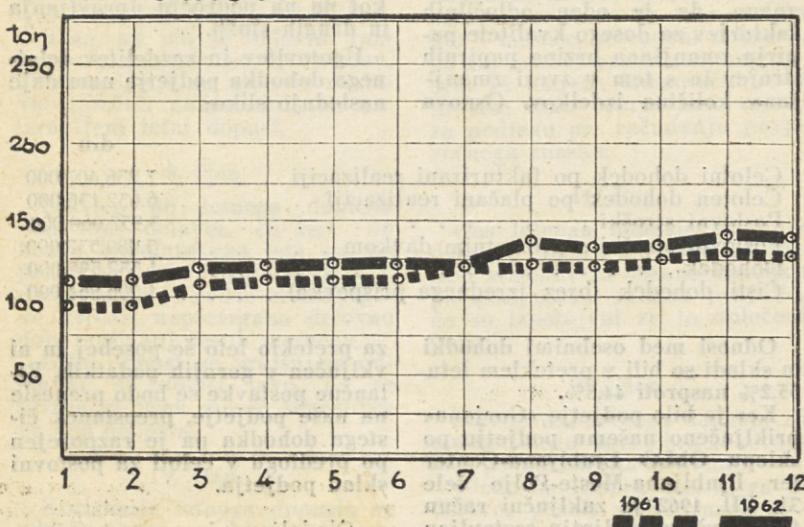
Tudi samo vprašanje delitve dohodka ni rešeno. Dohodek bi morali deliti po vloženem delu. Narediti moramo tudi enotne kalkulacije za celo podjetje in enotno delitev osebnih ter ostalih dohodkov, ker bomo le s tem dosegli dobro medsebojno sodelovanje. V izdelavi je statut podjetja, ki naj te stvari postavi na pravo mesto in položaj.

Končno je DS še odobril posojilo 10 milijonov v obliki obveznic, ki ga je razpisala Splošna gospodarska banka. Sredstva, ki se bodo na ta način zbrala se bodo uporabila za napredek gospodarstva.

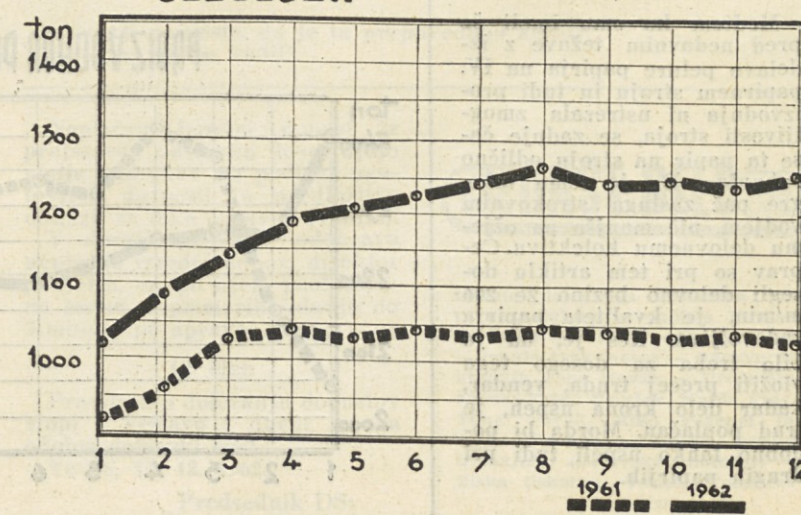
Personalni: Kako to, da ste se odločili za papirno industrijo?

Ribničar: Mislim, da sta si vaša in naša stroka precej sorodni — osnovna surovina je les — torej imam že potrebno kvalifikacijo!

PINOTAN

CELULOZA

Prva obletnica izhajanja »Našega dela«

V mesecu marcu lanskega leta je po sklepu DS podjetja začel izhajati naš tovarniški časopis. Izhajal je vsak mesec, vendar včasih z zamudami, ki so po večini nastale iz tehničnih razlogov, največkrat pa seveda po krivdi dopisnikov, ki svojih prispevkov niso pravočasno poslali. Kolikor je v naši moči, se trudimo za vsaj delen red pri izhajanju, seveda pa nam to včasih uspe, včasih pa tudi ne; odvisno od tega, kakršno je pač sodelovanje članov kolektiva.

Casopis je nastal zaradi potrebe po obveščanju članov kolektiva in prinaša tudi strokovne članke, tako da služi izobraževanju, za napredek pri delu. Ker pa služi nam vsem, je tudi last nas vseh, zato ga moramo negovati vsi in vsi prispevati za njegovo pestro vsebino.

Da bi bili z vsebino »Našega dela« seznanjeni tudi drugi, ga pošiljamo tudi sorodnim podjetjem, ki nam v zameno pošiljajo svoje glasilo. Pošiljamo ga tudi nekaterim sodelavcem, družbenopolitičnim forumom, nekaterim upokojencem in pa članom kolektiva, ki služijo vojaški rok.

Lansko leto je izšlo 10 števil v nakladi 1200 oziroma 1400 izvodov. Tiskarski stroški za 1 izvod so znašali povprečno 104 din, kličiji 22 din, avtorski honorarji 21,50 din, tehnično urejanje, metiranje v tiskarni in tehnična obdelava pa 39 din. Torej stane 1 številka ca. 187 din.

Člani kolektiva so večkrat izrekli sodbo o časopisu; izražali so tudi želje in predlagali. Nekateri želijo, da bi list pisal več o stroki, drugi, da bi bil zabavni kotiček bolj razširjen, nekateri menijo, da je premalo drobnih novic. Skušamo vsem ustreči, kar pa je pri različnih zahtevah precej težavno. V glavnem pa je naš cilj, da bi bilo naše glasilo obveščevalo o dogajanju v kolektivu in pa sredstvo za vzgajanje v stroki, v samoupravljanju in družbenem delovanju. Seveda je vse to odvisno od dopisnikov, ki pa niso prav številni. Pogrešamo vprašanj in odgovorov na dnevno problematiko o proizvodnji, samoupravljanju, o posameznih službah, zlasti pa prispevkov o družbenopolitičnem delu organizacij.

Majhna statistika o dopisnikih v preteklem letu kaže: visoko strokovni člani kolektiva so prispevali 8% članov, višje strokovni 55%, srednje strokovni 34%, visoko kvalificirani 3%, od drugih nismo dobili ničesar. Morda imajo tudi ti kakšne probleme, vprašanja ali predloge, pa bi bilo le dobro, da bi se oglasili.

Skratka, naše glasilo je v enem letu le doseglo uspeh, želimo pa, da bi bilo še več sodelovanja med člani kolektiva in uredniškim odborom, da bo časopis še bolj priljubljen in postal naša potreba.

Uredniški odbor

MLADINCI VPRAŠUJEJO O GRADNJI ŠPORTNEGA PARKA, MENZI IN STANOVANJIH

Ovire niso nepremagljive

Ze tretje leto poteka, odkar je sklenil delavski svet, da bomo gradili športni park. Lokacija je znana — ob Ljubljani za mostom. Teren smo začeli zasipati z lešem. Od nekega pa so se razširile govorice: ...da teren ni primeren, ker je močvirnat, da je preveč oddaljen od centra itd. Sprašujemo se, kaj naj smatramo za center industrijskega kraja? O tem člani kolektiva precej razpravljajo, predvsem športniki, zato bi želeli dobiti boljše informacije.

Ni manj pa si ne želimo pojasniti kaj je in kako bo z obratom družbene prehrane in stanovanjsko izgradnjo?

Mladinski tovarniški aktiv

Vprašanja, ki so jih poslali mladinci, terjajo resen odgovor. Gre za pomembna vprašanja razvijanja družbenega standarda. Prav res je, da se reševanje teh problemov močno zapleta, pa naj gre za gradnjo stanovanj, športnih objektov, družbeno prehrano, stanovanjsko skupnost, vodovod, zdravstveni dom itd. Da ne bi vrtali za podrobnostmi, navedimo kar osnovne in bistvene vzroke za takšno stanje:

1. Urbanistični načrti, kolikor so v bivši poljski občini kdaj obstajali, niso nikoli predvidevali kakršnekoli gradnje, ne ob sami tovarni, ne v okolici.

2. Konceptov o potrebah prebivalstva Vevč in okolice je bilo vedno toliko in med seboj tako različnih, da je sleherni poizkus kakršnekoli gradnje vedno povzročil razpravo, podobno oni za oslovo senco. (Npr. samo spomnimo se, koliko razprav in koliko časa je minilo za to, ali naj bo in kakšna sploh bo stanovanjska skupnost na Vevčah).

Zaradi takih vzrokov smo tudi vse novogradnje in adaptacije znotraj tovarne zavlačevali in zaradi nujnosti skoraj v vsakem primeru zgradili objekt preden je bil končan postopek za odobritev gradnje.

KDO ALI KAJ OVIRA GRADNJO ŠPORTNEGA PARKA?

Če se povrnemo na gradnjo športnega parka, moramo takoj reči, da tudi tu ni bilo nobene izjeme. Ob pripravah na jubilejne 10. športne igre papirničarjev smo ugotovljali, da smo med večjimi papirnicami skoraj edini, ki jim prireditev dela preglavice zaradi pomanjkanja športnih objektov. Športna komisija sindikalne podružnice je sprožila tedaj vprašanje izgradnje nogometnega igrišča in strelišča, kar je naletelo na splošno odobravanje med športnimi delavci in organi samoupravljanja podjetja. Kaj hitro smo našli primeren prostor nasproti že obstoječemu kopališču, tako da smo to področje imenovali kar — bodoči športni park. Športni delavci so pretehtali lokacijo z vseh strani, ugotavljali so, da bi tako igrišče skupno s plavalnim bazenom lahko služilo mladini širše okolice Vevč, saj so praktično Vevče v geografski sredini skrajnega jugovzhodnega konca ljubljanskega polja in povezujejo kraje — Polje, Kašelj, Studenec, Slape, Sostro, Dobrunje in Zadov. V primeru razdalji pa so še Zadobrova, Sneberje in Zalog. Ugotavljali so tudi, da je interes po športnem udejstvovanju med člani kolektiva tolikšen, da si to zagotavlja, da se bodo športne naprave negovale in vzdrževale in da bodo tudi izkoriščene. Ideja o športnem parku je bila podkrepjena s prepričanjem, da je obstoječe letno kopališče glede na vrsto in velikost obstoječih in bodočih energijskih virov (topla kondenzna voda) najidealnija osnova za gradnjo zimskega plavalnega bazena. Ob preverjanju lokacije so ugotovili še vrsto drugih ugodnih pogojev, ki močno utemljujejo umestnost ideje o izgradnji. Ze spomladi l. 1961 smo glede na sklep delavskega sveta in ugodnega mnenja Projektivnega biroja Športne zveze Slovenije dobili lokacijsko

POMANJKANJE SREDSTEV IN URBANISTIČNEGA NAČRTA — OVIRA ZA GRADNJO STANOVANJ

Če načnemo še vprašanje stanovanjske gradnje, moramo v prvi vrsti povedati, da je za zaostaje kriv isti vzrok in to je pomanjkanje načrtov urbanistične ureditve širše okolice Vevč. Brez takšnega načrta se seveda lahko vleče razprava o vrsti gradnje in lociranju prav v nedogled, kljub temu, da so na razpolago obširni kompleksni zemljišči, primerni za stanovanjsko gradnjo. Urbanistični načrt in zazidalni načrt, ki temu sledi, je osnova kakršnekoli gradnje! Na Vevčah se je v preteklih letih dokaj uspešno razvijala združna gradnja. Dogaenjen je doslej 24 stanovanj, v letošnjem letu bo pa še nadaljnjih 16. Uspešna, lahko rečemo, je bila zato, ker so bila vložena v to gradnjo velika sredstva in pa ker so graditelji — združniki z lastno gradnjo sproščali tovarniška stanovanja. Udeležba lastnih sredstev je bila pri prvi grupi okrog 70 odstotkov, pri drugi 60 odstotkov, tretja pa bo predvidoma dosegla 50% lastne udeležbe. Vsa stanovanja so razmeroma velika, v primerjavi z možnostmi sofinanciranja iz družinskih sredstev in tudi z vidika stvarnih potreb po stanovanjih. Financiranje tako velikih individualnih zgradb je bilo doslej rentabilno samo zaradi visoke zasebne udeležbe, sicer bi pa lahko imenovali tako gradnjo kot potratno. Podjetje namreč potrebuje mnogo malih stanovanj, ker imamo med prosilci stanovanj veliko mladoporočencev, družin z enim otrokom, samce in upokojence. Če bi se združna gradnja odvijala naprej, bi bilo potrebno poseči po mnogo skromnejših načrtih, tako da bi bila ta gradnja dostopna tudi delavcem z manjšim zaslužkom in predvsem hitrejša. Vsekakor tudi združna gradnja glede na zaostritev stanovanjske stiske po svojem tempu ne zadovoljuje tekoče pokritje potreb, zato je treba najti še druge poti. Nakazujejo se možnosti gradnje 20-stanovanjskega stolpiča, pri čemer bi občinski stanovanjski sklad zagotovil 50% sredstev, podjetje bi prispevalo 40%, interesi za stanovanja pa bi morali prispevati 10% vrednosti stanovanj. Predračunska vrednost takega stolpiča znaša s komunalnimi prispevki 66 milijonov. Torej bi moralo podjetje prispevati 26,4 milijona, vsak zainteresiran za stanovanje bi sodeloval z mesečnim odplačilom; po vse-

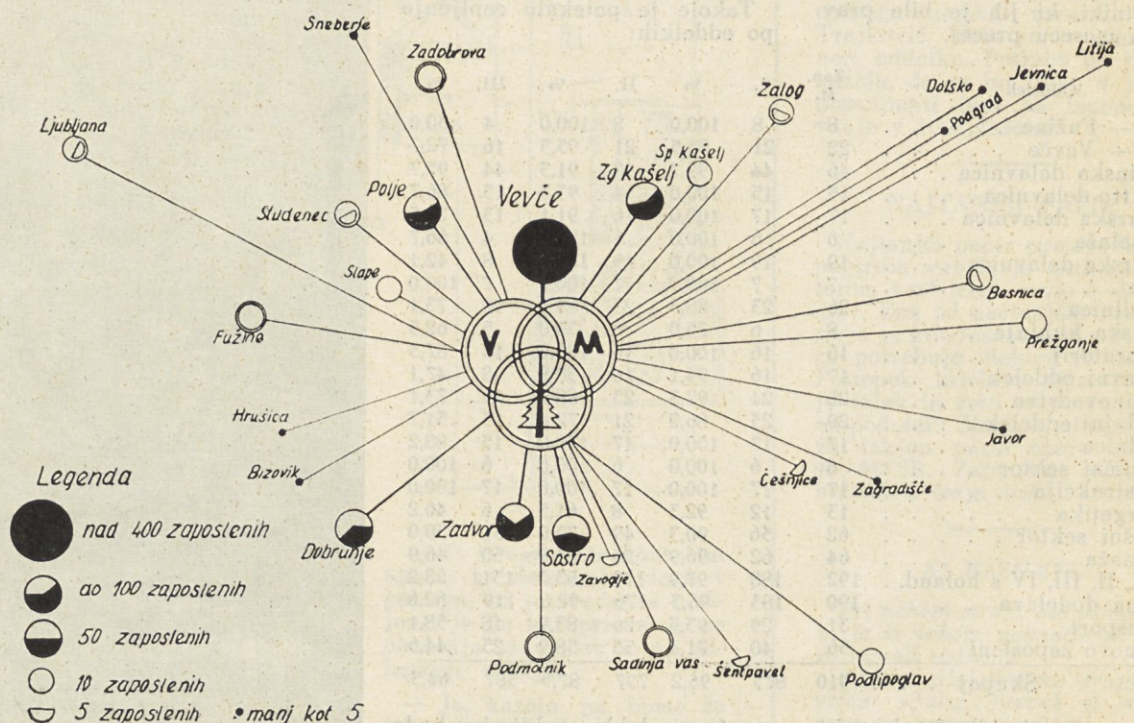
litvi bi lahko odplačeval stanovanje do dokončnega odkupa ali pa bi se mu vložena sredstva vračala v obliki odpustitve plačevanja stanarine. Če bi se lotili reševanja stanovanj na tak način, bi v doglednem času vendarle ublažili stisko, ki bo sicer še kljub temu trajala, saj je prosilcev, potrebnih stanovanj, več kot 120, priliva delavcev iz bližnje okolice, ki bi že imeli stanovanja, pa skoraj ni.

LETOS MENZA V BOLJSIH PROSTORIH

O potrebi obrata družbene prehrane smo že veliko razpravljali in je nujnost rešitve tega vprašanja nedvomna. Obrat z 900 delavci, s 170 delavci v samskih domovih, z obratovanjem v štirih izmenah, potrebuje tak obrat bolj kot karkoli drugega in lahko rečemo, da je obstoj takega obrata tudi pogoj za uspešno proizvodnjo. Tak obrat je sicer obstajal pod upravo gostilne »Pri pošti« v bivši vevški restavraciji, ki pa ni mogel zadostiti vsem specifičnim potrebam. Najprimernejše rešitev je vsekakor organiziranje družbene prehrane v lastni režiji. Primeren prostor za to so bivši prostori »Restavracije Vevče«, okrog katerih so nastale razne zmede, izvirajoč iz tega, da dosedaj kot gostinjsko podjetje ni bila še likvidirana. Iz teh razlogov je bila začasno organizirana obratna okrepčevalnica v starih prostorih, ki pa seveda povsem ne ustreza niti higiensko-tehničnim niti obratovnim pogojem. Za rešitev tega vprašanja so pripravljene načrti adaptacije bivše restavracije, dogovorjen je tudi prevzem teh prostorov. Potrebna je torej le še odobritev načrtov in ustreznih finančnih sredstev iz sklada skupne porabe. Upamo, da bodo ti dve vprašanji po vseh izglelih rešeni in bomo lahko začeli z adaptacijo konec marca, tako da bodo prostori usposobljeni do konca aprila letošnjega leta.

Pomembno prelomnico glede izgradnje objektov družbenega standarda bo torej pomenil dokončni urbanistični načrt za področje Vevč ter delni zazidalni načrt za nekatere najbolj pomembne parcele v bližini tovarne in pa seveda sprejetje plana porabe sklada skupne porabe za leto 1963. Na zagotovitvi vseh teh treh pogojev se intenzivno dela in bodo strokovni predlogi dani v razpravo organom samoupravljanja čimprej bo mogoče. V našem časopisu pa bomo poslej redno poročali o razvijanju dela na tem področju.

KARTOGRAM BIVALIŠČ ZAPOSLENIH V VEVŠKI PAPIRNICI

Iz kartograma je razvidno, da več kot 15% članov kolektiva stanuje v oddaljenosti od 3 do 12 km od tovarne. Večina bi želela bivati v bližini delovnega mesta. Posebno tisti, ki delajo v izmenah. Tudi samski domovi so prenapolnjeni. Stanovanjsko vprašanje je vprašanje št. 1.

Dolgi les morajo iz vagonov razložiti zelo previdno, da se ne zgodi nesreča. Po razkladanju ga bodo prepeljali v čistilnico lesa, kjer bo razžagan na metre, očiščen in tako kmalu pripravljen za izdelavo lesovine

Uspehi cepljenja proti gripi

V obratu Vevče je potekalo cepljenje proti gripi lepo organizirano in brez posebnih težav. Vsi vodje ekonomskih enot so bili obveščeni kje in kdaj bodo cepili. Ker ljudje neradi hodijo v obratno ambulanto, posebno če so zdravi, so zdravstveni organi s svojimi pripomočki obiskali posamezna delovna mesta po obratu. Tako ni bilo nobene motnje zaradi cepljenja in se je proizvodnja odvijala normalno, za kar so poskrbeli in sodelovali vsi vodje ekonomskih enot.

V dopoldanskih in popoldanskih urah so prišli v poštev vsi tisti oddelki, ki obratujejo v tem času. Za nočno izmeno so cepljenje opravili v nočnih urah, od 22^h do 24^h. Tako so se najlepše približali delavcem na njihovem delovnem mestu. Cepili so trikrat, v razdobju 10 dni. Cepljenje so se člani kolektiva odzvali v zadovoljivem številu, razen bolnikov s temperaturami, zvišanim krvnim pritiskom, mladiletniki, nosečnice in kot zadnje dopustniki, ki jih je bilo prav v tem mesecu precej.

Po cepljenju ni bilo zabeleženih posebnih komplikacij (če izvzamemo lažje reakcije), ki so nastopile v 48 urah ali še nekoliko prej, z glavobolom, nahodom, bolečinami v trebuhu, lažji mi obolenji črevesja in zasplostjo. Bolniški stalež pa ni bil potreben. Tako smo v obratu Vevče prvič izvedli 2 akciji cepljenja, če upoštevamo cepljenje proti črnim kozam v mesecu marcu leta 1962 in sicer za vse tiste, ki so imeli opravka z inozemstvom tj. ca. 20 oseb. Pomen cepljenja je v tem, da bi preprečili virusno obolenje za gripi, ki čestokrat močno prizadene bolnika samega in prav tako tudi gospodarsko organizacijo, saj smo zaradi tega v preteklem letu izgubili ogromno število delovnih ur, ki jih je bilo treba nadoknaditi z nadurami, če smo hoteli, da se ne bi pri tem poznalo na proizvodnji in s tem v zvezi tudi na osebnih dohodkih podjetja sploh.

Takole je potekalo cepljenje po oddelkih:

Oddelek	Zap. št.	I.	%	II.	%	III.	%
HC — Fužine	8	8	100,0	8	100,0	4	50,0
KC — Vevče	22	21	95,5	21	95,5	16	72,7
Kovinska delavnica	46	44	95,7	42	91,3	44	95,7
Elektro delavnica	15	15	100,0	14	93,3	13	86,7
Mizarska delavnica	17	17	100,0	16	94,1	13	76,5
Embalaza	6	6	100,0	6	100,0	4	66,7
Zidarska delavnica	19	19	100,0	19	100,0	8	42,1
Zaga	7	7	100,0	7	100,0	7	100,0
Brusilnica	26	23	88,5	23	88,5	19	73,1
Klejska kuhinja	8	6	75,0	6	75,0	5	62,5
Laboratorij	16	16	100,0	16	100,0	14	87,5
Nabavni oddelek	17	16	94,1	10	58,8	8	47,1
Računovodstvo	26	24	92,3	23	88,5	19	73,1
Prodajni oddelek	29	25	86,2	21	72,4	15	51,7
Belilnica	17	17	100,0	17	100,0	15	88,2
Tehnični sektor	6	6	100,0	6	100,0	6	100,0
Konstrukcija	17	17	100,0	17	100,0	17	100,0
Energetika	13	12	92,3	8	61,5	6	46,2
Splošni sektor	62	56	90,3	49	79,0	31	50,0
Satinaža	64	62	96,9	54	84,8	30	46,9
PS I, II, III, IV s holand.	192	188	97,9	179	93,2	131	68,2
Ročna dodelava	190	183	96,3	176	92,6	119	62,6
Transport	31	29	93,5	26	83,9	18	58,1
Na novo zaposleni	56	40	71,4	33	58,9	25	44,6
Skupaj	910	875	96,2	797	87,5	587	64,5

Povprečno je bilo torej cepljenih proti gripi 82,76%, tako da smemo reči, da je bila akcija pozitivna. O uspešnosti akcije pa bomo lahko trdili, ko bodo prišli meseci zgodnje spomladi, ki so za tako vrsto obolenj najbolj kritični.

SLIŠALI SMO...

»Toliko časa sem že v tovarni, pa nikamor ne pridem naprej...« »Zanimam se, pa mi noče nihče ničesar povedati...« »Sole imam, pa mi ne dajo nobenih možnosti za napredovanje...« »S takimi ljudmi ni mogoče delati...« »Kje so tisti dobri časi, ko so ljudje delali po deset in več let na enem delovnem mestu.«

Taka in podobna tarnanja večkrat slišimo po obratu, posebno v oddelkih proizvodnje.

Dal bi nekaj odgovorov.

Delavec novinec, ki pride v proizvodnjo, dobi običajno svoje prvo delovno mesto v pripravi snovi. Starejši delavci ga tam pogosto izkoristijo in mu naložijo več dela, kot pa mu pripada. Kmalu mu kdo od kolegov pojasni, da opravlja tu vsak svoje delo. Nekateri ga tudi »pouče«, naj nikar ne posluša predelavcev in delovodij, češ da oni zahtevajo vedno nekaj novega. Ta delovodja je siten, ker prostori zanj nikoli niso dovolj čisti, oni se vedno razburja, če se ne vnašajo surovine tako kot je potrebno itd. Ko človek opazuje te mlade fante, vidi, da le ne gredo vsi po takšni poti. Nekateri kmalu spoznajo, da sodelavci niso govorili resnice in da tu ni poti k uspehu. Stroji jih silijo k delu. Skoraj bi rekel, da med njimi ni nobene razlike. Pa vendar se razlikujejo med seboj. Kmalu pride do izraza njihova vzgoja. Dobro vzgojeni ne bo ogorčili starejšega nanosila, za katerega vsi vedo, da je dober, z besedo »stari«, kot mi je nekoč potožil možakar. Kar zamislimo si človeka, ki še ne ve, kaj se pravi živeti. Kakšna mladina? Starejši se pritožujejo, da jih mlajši sploh ne pozdravljajo. Če slučajno pozdravijo, je ta pozdrav prejši podoben čemer koli, kot pa pozdravu. Mnogi tožijo, da je današnja mladina malo preveč samozavestna; češ: »Kaj mi pa kdo more, tega že ne bom pozdravljaj, temu že ne bom tiho, jaz delam svoje. Drugo me ne briga...«

Če je organizacija v redu, je slab delavec tisti, kateremu je treba stalno s prstom pokazati, kaj naj dela. Poglejmo samo primer. Stroj stoji zaradi popravila. Nekateri takoj primejo za delo. Vajeni so, da imajo okolje, v katerem delajo, lepo urejeno. Nekateri pa tavajo okoli stroja in razmišljajo, kako bi se dalo izogniti delu. Mogoče dela ne vidi. Tudi taki primeri so, odvisno pač od vzgoje. Takšne »kolege« sodelavci kaj hitro spravijo od stroja. In podobno: dva sta zadolžena, da uredita in počistita prostor. Ko si človek čez nekaj časa ogleda prostore, se vidi sledovi pometanja, o delavcih pa

ni več sledu. Dober delavec običajno opravi, katero delo naj še opravi. Takih delavcev običajno ni treba nadzirati, in se nanje lahko zanesemo, da bodo v redu opravili delo. Take si je treba zapomniti. Takih imamo v našem podjetju dovolj. Takim je treba pomagati, da se izkažejo še kje drugje. Da, tudi to je eden izmed načinov za napredovanje.

»Zanimam se, samo nihče mi noče ničesar povedati!« Res so bili časi, ko se je znanje spravljalo v nogavico. Mogoče so še taki primeri, vendar ne tako kričeči, da bi jih bilo treba omenjati. Če pa kdo misli, da mu kdorkoli dela krivico, ko pri nekem (lahko tudi privatnem) razgovoru vleče na ušesa, in ga ta napodi, se krepko moti. Mogoče bi našel odgovor na straneh »bonton«. Gotovo se še ni zgodilo, da bi željo tega ali onega delavca kateri koli delovodja, strojevodja ali mojster odklonil, če je ta prišel k njemu s prošnjo, naj mu nekaj pojasni. Mogoče bi mu delovanje črpalke ali česa drugega celo narisal.

»Bolj sem sposoben kot oni, imam tudi ustrezno šolsko izobrazbo, pa nikamor ne pridem naprej.« Tudi za takšne bi se našel odgovor. Narediti je treba določeno delo po določenem postopku. Mnogi radi odstopajo od recepture. Za vsako nepravilnost najdejo izgovor. Če jih opozoriš na napako, je hudo. Niso redki izgovori: »Mene ne bo nihče učil. Kaj ti veš, ko ne delaš. Tega že ne bom poslušal!« Zelo rado se zgodi, da dela ne opravijo vestno. Ni čudno, da si včasih razni predstojniki želijo nekvificirane delavce. Pravijo namreč, da so le-ti pri delu bolj vestni.

»S temi ljudmi ni mogoče delati!« Kje so tisti stari časi, vse so sami naredili. Nanosilec je vedel skoraj toliko kot mlinar, paznik sita toliko kot strojevodja. V dvajsetih ali tridesetih letih se je res marsikaj naučil. Nadrejenim dela skoraj ni bilo treba kontrolirati. Tisti časi so minili in se verjetno ne bodo nikoli več povrnili. Tempo življenja je tako hiter, da ljudje ne vzdržijo več tako dolgo na enem delovnem mestu, vsaj tam ne, kjer je treba včasih dolgo čakati na višji položaj. Prišel bo še čas, ko bo treba podobna delovna mesta avtomatizirati, ker za taka dela ne bo ljudi. Popraševanje po ključavničarjih, električarjih in avtokleparjih je preveliko. Temu ni kriv človek, vse to je naredil čas.

So pa vzroki za to »težko delo« z ljudmi tudi drugje. Predpostavljamo mora biti podrejenemu na vsakem koraku za vzgled. Vzgle-

di vlečejo! Težko je popraviti zamujeno. Familjarnost se rada maščuje. Težko takemu, ki so se mu začeli podrejeni upirati. Ali se je ta ali oni že vprašal, zakaj ne uspeva? Odnosi na cesti so eno, na delovnem mestu pa drugo.

Tudi šola je velik kamen spotike. »Kaj mi bo šola?« Praksa, to je predvsem važno. Teorija je eno, praksa pa drugo. To je res. Sta si pa v zelo ozki povezavi. Včasih se sliši za tega ali onega, da se ni zanimal in mu ne gre delo od rok. Ko sem nekoč nekoga spraševal, kaj on razume pod besedo »zanimal«, sem ga končno le prepričal, da je to neke vrste teorija. Ali ni to teorija, da ve strojevodja, kako mora biti zmleta snov za bankpost, kako za ofsetni in kako za brezlesni pisalni papir? Ali mu ne bo lažje priti v prakso, če bo za te stvari vedel že vnaprej in mu ne bo treba na podlagi prakse čez dve leti, ko se bodo vrste papirjev zvrstile po dvakrat na stroju, praktično ugotoviti količino vode mora dodati za ta ali oni papir, kakšno mora biti tresenje, kakšen mora biti vlek sesalnih omar itd.? Ali ni to teorija, da ve, za koliko se mu bo približno skrčil papirni trak do konca sušilne skupine pri tem ali onem papirju? Da ve s kakšno gostoto mu priteka snov na sito, kolikšna je širina reg na vozlovilcih, kako gostoto sito ima v stroju, kako so pletene klobučevine, kakšna je njihova gramška teža, kolikšna je trdota stiskalnic, kako mora biti urejena sušilna skupina? Ali mora res šele s prakso (trganjem na stroju, v potu znojja) ugotoviti, da ne sme biti sušilni valj (poleg tega, da je celotna sušilna skupina segreta po določenem diagramu) pregret, ker se mu bo sicer naredila med papirjem in sušilnim valjem parna plast in bo sušilna klobučevina po valju drsela?

Dobro, da takšni ljudje še verjamejo, da prašek proti glavobolu pomaga. Ali mar mislijo, da so stroji, mogočne elektronske naprave, rakete in atomske bombe nastale slučajno? Upam si trditi, da je mogoče opraviti neko delo v tretjino krajšem času, če imaš teoretično podlago. Take, ki ne marajo slišati o novotarijah in teoriji, bo čas pohodil. Pred lastnimi otroki jih bo sram.

Ali bodo našli iz članka odgovor tisti, ki pravijo, da nimajo možnosti napredovanja?

Tempo življenja je res hiter, a vendar ne tako hiter, da bi prezrli tiste, ki imajo dobro voljo za delo, pravičen odnos in kar je posebno važno — plemeniti značaj!

I. B.

Posnetek z dne 25. 2.: opaži in armiranje novega mostu je že pri koncu... Letos spomladi bomo že hodili — in se lahko tudi vozili — po novem mostu!

Potreba po strokovnem kadru raste

Ker je perspektivni razvoj podjetja v grobih obrisih že zastavljen, je prap, da se pomenimo tudi o podmladku strokovnih kadrov pri proizvodnji celuloze in papirja.

V zvezi z novimi investicijami, delno pa tudi za zadovoljevanje potreb na že obstoječih delovnih mestih, ki še niso zasedena s strokovno izpopolnjenimi kadri, bo potrebno v bližnji prihodnosti pridobiti vsaj 50—60 strokovno sposobnih poklicnih delavcev iz naše stroke. V ta namen bomo sprejemali moško mladino do 18. leta starosti na dvoletno šolo pri Šolskem centru tiska in papirja v Mostah. Učenci na tej šoli bodo imeli med šolanjem status vajenca za poklice, ki pridejo pri nas v poštev, kot npr. izdelovalec celuloze, belilec celuloze, izdelovalec papirja, pripravljalec snovi, obratni laborant itd. Učenci se bodo na šoli učili zlasti tehničnih predmetov, obenem se bodo usposobili upravljanje s stroji, z elektro napravami, transportnimi sredstvi, črpalkami, parovodi itd., glavni predmet pa bo tehnologija papirja in celuloze, katere obvladanje je predpogoj za strokovnjaka v izdelovanju in kontroliranju naših proizvodnih artiklov. Že do sedaj je ta šola dala za potrebe slovenskih in jugoslovanskih papirnih precej kadra, ki je bil za nagel razvoj papirne industrije v državi nujno potreben. Po reorganizaciji šole in učnega programa, kakor tudi načina poučevanja in pa kriterija pri vzgajanju, pa smemo od šole pričakovati vedno več. Praktični del pouka na šoli se odvija v šolskih delavnicah in laboratorijih, v glavnem pa na samih delovnih mestih v našem ali kakem drugem podjetju. Učenci si med študijem ogledajo način dela in proizvodnje v tovarnah sorodne stroke, zlasti tiskarske in papirno-konfekcijske.

V začetku februarja letošnjega leta je bil na novo ustanovljen še en razred, v katerega je naše podjetje opisalo do 20 gojencev, pa tudi sodelavci iz Količevega bodo poslali semkaj svoj bodoči papirniški kader. Za gojence iz oddaljenih krajev je preskrbljeno stanovanje v dijaškem domu. Vsem učencem poorne podjetje stroške šolanja, za praktično delo pa jim bo preskrbelo tudi delovne obleke.

Jasno pa je, da za naloženo osebno investicijo zahteva investitor od učencev marljivo delo, zainteresiranost za poklic in pa pripadnost podjetju, za kar se učenci obvežejo v pogodbi s podjetjem ob pričetku šolanja.

Po končani šoli zasedejo učenci pripadajoča delovna mesta v proizvodnji, pri čemer se upoštevajo stopnja kvalifikacije, ki si jo je učenec pridobil v času svojega šolanja, kar organizacija stalno zasleduje.

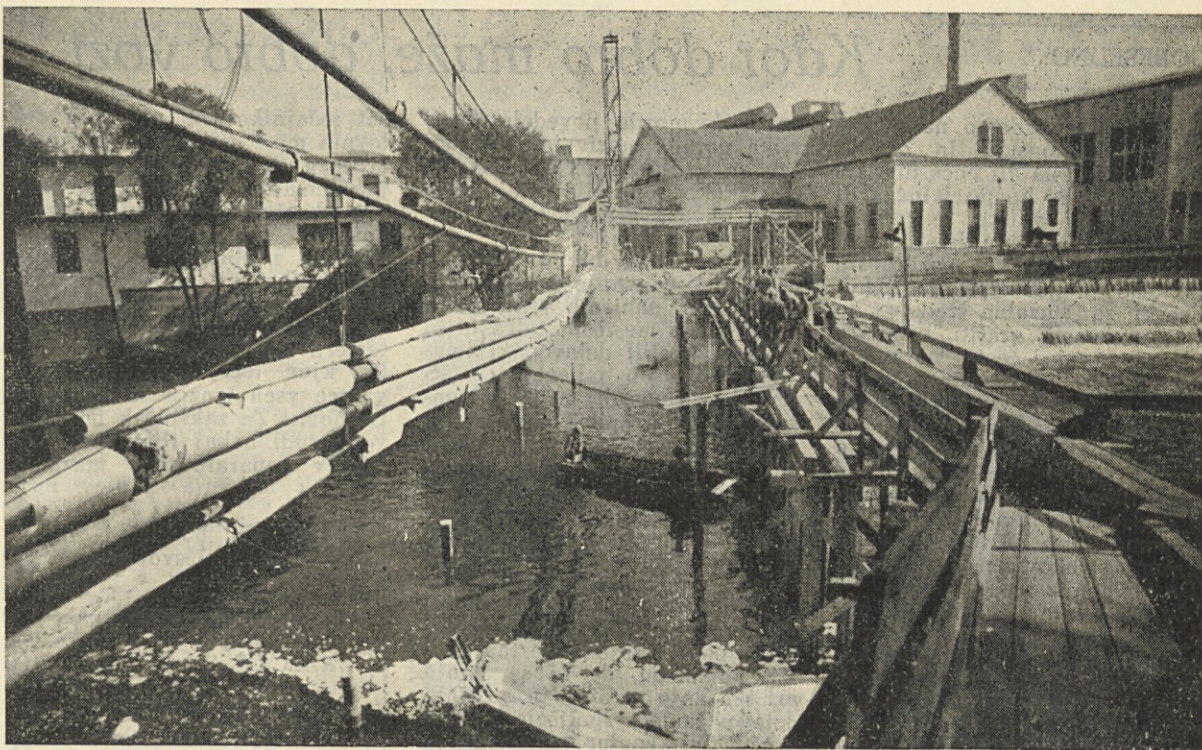
Za najmarljivejše je pot napredka odprta. Od kvalificiranih delovnih mest, preko visoko kvalificiranih, je možen tudi nadaljnji študij tja do vključno fakultete.

S tem načinom vzgoje kadrov in izobraževanja ljudi na že za-

sedenih delovnih mestih bo podjetje v naslednjih letih pridobilo strokovni kader za nove potrebe, ki nastajajo v zvezi z razvojem proizvodnje.

Če smo tako začeli reševati vprašanja papirniškega podmladka, smemo upati na uspeh. Seveda, sredstva so zaenkrat videti precej velika, vendar pa so opravičljiva in nujna, če pomislimo, da so se potrebe po teh kadrih kopičile več let, kar moramo nadoknaditi in poskrbeti še za bodočnost. Trenutna premostitev teh razlik pa nujno zahteva rešitev še drugih problemov, ki so s tem v zvezi. To so: skrb za nadaljnjo praktično vzgojo sedanjih učencev, podrobno analizo kvalitete učencev in usmeritev na delovna mesta. Glavni problem pri tem pa je poskrbeti za stanovanje. Splošno stanovanjsko problematiko tovarniške okolice smo v listu že precej obravnavali; upoštevati pa še moramo potrebe, ki bodo nastale po končanem šolanju prvega, oziroma drugega in tretjega letnika papirniških učencev. Če jim ne bomo zagotovili stanovanja, na kar moramo misliti že sedaj, bo zastoj vzgoja in tudi stroški vzgoje bodo vrženi v vodo. Imeti izšolani papirniški kader, ki ga zaradi stanovanja ne bi mogli zaposliti, pa je toliko kot graditi stavbo na pesek. Vzpostavljamo s perspektivnim razvojem podjetja, bo treba sprosti večati stanovanjski fond. V začetku bodo morda zadostovala samska stanovanja, takoj naslednja leta pa bodo potrebna tudi družinska, če hočemo imeti družine s papirniško tradicijo.

S. R.

To pa je tri mesece star posnetek našega mostu in raznih cevi

Mladina se seznanja z dogodki doma in po svetu

Večkrat beremo v dnevnem časopisu ali slišimo radijsko obvestilo, ki obvešča bralce oziroma poslušalce o raznih predavanjih. Ta predavanja pripravljajo različne organizacije.

Tudi naša mladinska organizacija je pripravila za zimski čas več predavanj, katerih vsebina zajema različna področja človekovega življenja.

S predavanji smo začeli že decembra 1962. Prvo in drugo predavanje je imelo pomen pomagati mladim pri izbiri zakonskega tovariša. To je bilo samo nadaljevanje predavanj iz obdobja 1961/62.

Poslušali smo tudi dve predavanji, spremljani z barvnimi diapozitivi. Najbolj obiskano je bilo prvo, na katerem nam je

tovariš direktor Albin Vengust z besedami in barvnimi diapozitivi približal današnjo Ameriko.

V programu imamo še sedem predavanj do konca sezone predavanj. Med temi predavanji je tudi zelo zanimiv razgovor o zunanji politiki, katerega bo vodil tovariš Drago Košmrl, zunanje-politični urednik RTV Ljubljana, dne 19. marca 1963. Vsi ga poznamo po njegovih zunanje-političnih komentarjih po radiu Ljubljana.

Upamo, da boste ta razgovor, kakor tudi druga predavanja, obiskali tudi vi, ki ste prebrali ta sestavek.

Z. L.

RAZUMLJIVO ZANIMANJE ZA TUJE JEZIKE

Ob vedno hitrejšem naraščanju uvoznih in izvoznih storitev, narašča v našem izvoznouvoznem oddelku tudi raba tujih jezikov. Delavci tega oddelka so sicer iz šole ali prejšnjih službovanj prinesli precej znanja, vendar je za izpopolnitev potrebno še dopolnilno izobraževanje. Nadaljevalni tečaj iz nemškega jezika so v preteklih treh mesecih obiskovali: Marija Jozelj, Danica Velišek, Sevek Roman in Majda Steletova. Dva izmed njih sta tečaj opravila z odličnim uspehom, dva pa s prav dobrim. Iz uspehov je razvidno, da so tečajniki vzeli to vrsto izobraževanja resno in jim za uspehe iskreno čestitamo.

Trenutno obiskuje tečaj francoskega jezika tovariš Lado Trajkovič, delavec v omenjenem oddelku. Potreba pa je pokazala, da se bo treba v jeseni pozanimati tudi za izpopolnjevanje v italijanščini.

NAJTANJSI PAPIR

Najtanjši papir proizveden na papirnih strojih je tisti, pri katerem 1 m² tehta samo 6—8 gramov. Ena od najtanjših vrst papirja je kondenzatorski papir, ki ga potrebuje elektro industrija. Postopek izdelave tega papirja je težak in zelo zahteven. Samo en podatek: Stopnja mletja mase za takšen papir mora znašati 95—98 SR. Zato čas mletja v holandcu traja tudi 35 ur.

NI RAZUMEL

Pri nekem stroju (ne vemo kje), se je iz ležaja pokadilo in stroj so morali ustaviti.

Mojster diplomatsko graja mazalca: »Jaka, preveč si mazal, zdaj pa imamo hudičal«.

Jaka: »O, verjemite mojster, že šest mesecev ga nisem mazal«.

Škoda, da aparati ne služijo svojemu namenu

Stari oče je nezaupno gledal v električno razsvetljava. Pozneje je rad stopil k stikalu in prižgal žarnico. Bil je vesel in zadovoljen...

Tudi pri nas je bilo precej nezaupanja v »novotarije«, konkretno — v razne merilne in kontrolne instrumente. Pogosto smo slišali, da mečem denar proč. Aparati so se kljub temu pojavili. Delavec na delovnem mestu jih je kmalu vzljubil. Skoraj si ni mogel več predstavljati dobro opravljenega dela brez aparata. Ta ga ni samo kontroliral, dajal mu je tudi garancijo za dobro delo. Spoznal je tudi, da aparat ne laže in da je mnogo bolj občutljiv kot človeška roka, oko ali katerikoli čutilo.

V tem tempu proizvodnje človek res ni več kos osem ur opazovati klobučevino in njen pravičen tek, da bi — če se iz klobučevine pokadi ali ne — presodil približno pravilno suhoto papirja. Ta bi bila enakomerna, če bi bila brzina stroja, gostota snovi, stopnja mletja, pritisk pare in temperatura pare konstantna. Vsi ti pogoji niso nikoli popolnoma izpolnjeni. Gramsko težo in suhoto papirja je treba še kljub temu kontrolirati. To pa lahko opravi aparat, ki je bolj občutljiv ko človeška roka. Z roko je res težko spoznati ali ima papir 2% ali 4% vlage. Aparati, ki pravilno delujejo, pokažejo tudi do 0,5% natančno. Tudi gramsko težo se ne da ugotavljati pod roko. Jemati je treba pogosto vzorce, kar povečuje izmet in v dodelavi tudi nepredvidene pretrge papirnega traku.

O aparatih se danes veliko govori. Tudi v papirništvu jih imamo vedno več. Najprej so se pojavile razne registrirane ure za brzino, paro in pritisk. V novejšem času pa tudi razne druge naprave. Pri rafinerijah so montirane naprave za avtomatski pomik rotorjev. Idealna naprava, temu primerno tudi draga. Ali

ne bi bilo lepo, da bi se stžec ob padcu pritiska v rafinerijah avtomatsko umaknil iz statorja. Število prehodov skozi rafinerije bi lahko prešteli — registrirali. Za določeno vrsto papirja bi lahko predpisali število prehodov snovi skozi rafinerije.

Škoda, da nobeden od teh aparatov ne dela. Mogoče bom preveč kritičen a upam, da me boste razumeli, če povem, da gospodinja bolj ceni pralni stroj kot mož (seveda, če ne pere mož). Razumljivo. Upam, da se mož ne bo upiral popravilu stroja, če je to potrebno, ker bo sicer ogenj v strehi. Razumljivo je torej, da se bo v tovarni bolj razburjal tisti, kateremu bi moral aparat služiti, pa mu ne.

Regulator gostote pri IV. papirnem stroju že dolgo služi svojemu namenu, saj se včasih tudi osem ur ne spremeni gramsko teža. Je pa to, poleg regulatorjev sita, edini aparat, ki je trenutno v rabi. Aparat za regulacijo gramске teže pri drugem in tretjem papirnem stroju pa že precej časa sameva brez priključkov. Nevarnost je, da bodo začeli posamezni deli oksidirati. Na starih strojih, razen registriranih ur, ki tudi v redu delujejo, ni drugih kontrolnih pripomočkov. Nekaj aparatov bo tu še montiranih. Bojazen je, da bodo začeli delovati in da se bodo ljudje navadili nanje, pa bodo odpovedali.

Kje so tisti lepi časi za delovodjo, ko je s kazalcem na pehametru nastavljen zaželeno kislost 4,5 in klej mu je skozi vso izmeno »držal«? Škoda, da tudi ta aparat ne dela več.

Sušilci so na svojem delovnem mestu preciznost svojega dela nadzorovali z aparatom za suhoto. Čudovito. Sedeli so pred aparatom in gledali na instrument. Niso bili samo oni zadovoljni, ampak tudi gladilci in rezalci papirja v satinaži, ker so dobivali vedno enakomerno suh papir. Visoka morala na

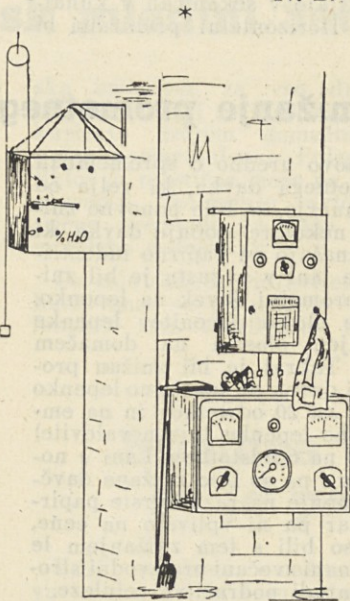
delovnem mestu je zelo važna.

Skoraj popolnoma je tudi odpovedal aparat za gramsko težo. Lepo je bilo videti strojevodjo pred mokrim delom stroja, kako opazuje prižiganje lučke z oznako + in — (nadežen in podtežen papir.) Ali ni škoda kupcu dati surovine v nadežnem papirju?

Teh aparatov bo vedno več, in njihovo delovanje ni enostavno. Eden od njih dela celo na podlagi izotopa. Da ga človek spozna, je treba precej časa, pa še bo rad odpovedal.

Delam v proizvodnji in sem za aparate silno zainteresiran. Služijo ljudem, od katerih se zahteva kvaliteten papir.

Iv. B.

— Ti Grega, tale kontrolni aparat za določanje vlage v papirju, ki je vreden 4 milijone, je pa kar pripraven za obešanje suknjčev in za odlaganje orodja.

— Ja, kazalo pa bomo že tako obežili, da bo registriralo to, kar želimo!

DELO PRI IZDELAVI STATUTA NAPREDUJE

(Nadaljevanje z 2. strani)

središči ostalih dveh krogov, sam znak bi zgoraj v levem krogu nosil črko V, v desnem M, spodnji krog pa črki CP. Črki v gornjih krogih bi pomenili poslovni enoti, v spodnjem krogu pa glavno dejavnost: celuloza in papir. Vsekakor bo treba znak zavarovati.

Drugo poglavje statuta pa govori o delovnem kolektivu. Delovni kolektiv, je temeljni nosilec samoupravljanja ter ima kot celota in kot vsak posamezni član določene pravice in dolžnosti. Te pa izvirajo iz načel svobodnega dela, večanje produktivnosti del, ekonomičnosti in rentabilnosti v poslovanju, kot iz medsebojnih socialističnih odnosov. Pravice in obveznosti kolektiva kot celote in posameznika so posebej opredeljene in precizirane.

Jože Polanec

DOBESEDNO:

Kdor dobro maže, dobro vozi

Kakorkoli gledamo na službo mazanja pogonskih in ostalih strojev s hitrim ali počasnim tekom, bodisi iz komercialnega ali iz tehničnega vidika, je vredno, da posvetimo načinu dela na tem področju mnogo več pozornosti, kot smo jo posvečali do sedaj. Stroški za mazalna sredstva, to je olja, masti, grafiti, premazi, itd. presegajo često normalne zneske. Zato je že sama poraba maziv neizčrpen vir za znižanje stroškov. Če pa upoštevamo, koliko in kako se lahko ohranijo stroji in njihovi deli in kako se s pravilnim mazanjem podaljšuje življenjska doba strojev, se pa nam odpira na tem področju ogromno strokovnega dela in študija ter analiz tega dela.

Že nekajletna praksa pri nas je, da postavljamo na delovna mesta mazalce strojev ljudi, kakor jih pač imamo na razpolago. Primeri, kjer bi bili na teh delovnih mestih stalni mazalci, z ustaljeno prakso in zadostnim strokovnim znanjem, so zares redki. Kaj pomeni pravilno ma-

zanje, bi morda povedala statistika porabe maziv in pa oddelek za vzdrževanje, ki zabeleži marsikako popravilo ležajev, katerih okvara gre na račun pravičnega mazanja.

Zdi se, da bi bilo pravilneje, če bi napredovanje na delovnih mestih pri papirnih strojih obšlo delovno mesto mazalca in bi se tam ustalili delavci, ki imajo veselje do takega dela. S tem bi se večala njihova sposobnost in krepila odgovornost za kvaliteto dela. Jasno pa je, da bi morali vzporedno z znanjem in zasedbo delovnega mesta urediti v skladu z organizacijo podjetja tudi status mazalcev. Delo samo težko, razen v slabših delovnih pogojih v zvezi s temperaturo okolja, zahteva pa brezhibno točnost pri delu in pa podvojeno vestnost.

Z namenom, da bi se stanje pri mazanju strojev in strojnih delov v bodoče izboljšalo, je izobraževalni center s sodelovanjem oddelka za vzdrževanje priredil daljši tečaj, kjer se de-

set tečajnikov od zadevnih delovnih mest spoznava z načinom svojega dela. Obseg znanja iz problematike mazanja je precej obsežen. Na tečaju obravnavajo: elemente proizvodnih strojev, problematiko mazanja v naši tovarni, dalje izvor maziv in njihove najvažnejše tehnične lastnosti. Pouk na tečaju temelji tudi na praktičnem delu, kjer tečajnikom pokažejo vzorce vseh maziv, ki jih uporabljamo. Za zaključek bodo izvedli tudi nekaj praktičnih poskusov reparaturnega mazanja oziroma mazanja strojev med tednom.

Upamo, da bo tečaj dobro uspel in dosegel svoj namen.

S. R.

BRALCI!

Pišite nam, kako
vam je všeč ta številka

Industrija potrebuje več žamanja

V Jugoslaviji je industrija papirja in celuloze nedvomno ena izmed tistih panog, ki se v zadnjih letih najhitreje razvija. Ne samo, da so v gradnji spet nove, velike tovarne, rekonstruirajo in razširjajo tudi že obstoječe. Seveda s tem tudi hitro raste potreba po osnovni surovini, to je po lesu.

Čeprav smo Jugoslovani po razpoložljivi lesni masi na prebivalca na 4. mestu v Evropi (pred nami so le še Skandinavci), zaloga lesa, posebno iglavcev, ki žal predstavljajo le slabo petino lesne mase pri nas, niso neizčrpane in je zahteva po čim racionalnejšem izkoriščanju lesne mase več kot na mestu.

Zato se:

1. skuša s čim večjimi izplemi les čimbolj izkoristiti;

2. povečuje uporabo listavcev, ki so na razpolago v večjih količinah. S tem se skuša omiliti deficitarnost iglavcev, ker v mnogih primerih celuloza ali lesovina iz listavcev polnovrednostno nadomesti celulozo ali lesovino iz iglavcev;

3. uvajajo nove, do sedaj še neizkoriščene surovine, kot so slama, riževa slama, koruznica in podobne enoletne bilke;

4. skuša povečati uporabo žamanja, lesnih odpadkov in slabših asortimentov lesa.

Uporaba žamanja za proizvodnjo celuloze pravzaprav ni nova. Saj se uporablja že vrsto let, vendar le za slabše vrste celuloze, kajti šele vpeljava sodobnih sortacijskih naprav omogoča izkoriščanje žamanja za vse vrste celuloze.

V Sloveniji je trenutno na razpolago v grobi oceni ca. 150.000 kubičnih metrov odpadkov. Tu gre predvsem za žamanje in v manjši meri za krajnike, ki jih v veliki meri izkorišča industrija embalaže. Ca. 20% teh odpadkov je že sedaj na razpolago v očiščenem stanju. Poraba je trenutno manjša, le kakšna polovica od te dragocene surovine se porabi za celulozo v Vidmu in pri nas ter delno za proizvodnjo lesenitnih plošč v Ilirski Bistrici, ostanek pa se v manjši meri izvozi, pretežno pa pokuri, kar je pač v sedanji situaciji velika škoda.

Gledano s stališča proizvodnje celuloze, žamanje predstavlja polnovredno surovino, saj so ti odpadki večinoma iz zdravega in odležanega lesa. Pri očiščenem, majenem žamanju količina izmeta v sortaciji ni mnogo večja kot pri predelavi okroglega komercialnega očiščenega lesa. Pri neočiščenem žamanju pa je ta izmet znatno večji in lahko naraste celo do 15%, kar seveda zmanjšuje efektivno zmogljivost kuharije. Tudi zahteva separacija celuloze iz neočiščenega žama-

nja do take mere, da je sposobna za beljenje, dopolnilne stopnje pri centricleanerjih. Kljub temu pa je skoraj enkrat nižja nabavna cena več kot zadostna kompenzacija za povečane izgube v sortaciji.

Mehanske lastnosti celuloze in žamanja so le neznatno nižje (ca. 5%) kot pri okroglem ali kalanim lesu. Izplen na težino suhega lesa je pri očiščenem žamanju skoraj enak okroglemu lesu, pri neočiščenem pa je nižji za 6—9 odstotkov.

Problem, ki pri nas še ni popolnoma rešen, je sekanje žamanja. Brez specialnega nastavka na sekiro stroju, žamanja sploh ni mogoče sekati. Z nastavkom pa se še vedno zelo težko dosega vsaj približno enakomerno sekanje. Seveda ima to za posledico gotove težave pri sortiranju sekanic, polnjenju kuhalnikov in samem kuhanju, pa tudi pri izplenu. Ker bomo v prihodnje najbrž uporabljali vse več žamanja, bi kazalo posvetiti temu problemu večjo pozornost ter, ali izboljšati konstrukcijo obstoječih nastavkov pri sekiro strojih, ali pa nabaviti nove, seveda če sploh so idealni nastavki za sekanje žamanja.

Tudi sortacija sekanic na rotirajočih sortirnih bobnih se je izkazala za zelo neprimerno. Trske padajo navpično skozi luknje na bobnu in se nezdružljene pojavljajo v sekanicah v kuhalniku. Horizontalni prebiralci bi

bili mnogo primernejši in bo nujno, da jih v doglednem času nabavimo. Ustrezen in zmogljiv dezintegrator za razbijanje trsk in večjih kosov nesesekekanega lesa pa predstavlja nujen predpogoj za uspešno sekanje žamanja.

Skladiščenje, transport in sekanje zahtevata precej delovne sile, več kot normalni les. Koristno bi bilo proučiti možnost, da bi le proizvajalci žamanja sekali žamanje že na licu mesta, nam pa bi dostavljali že gotove sekanice, katerih manipulacija se da mehanizirati brez posebnih težav. Naš »Papirlec« je brez dvoma prvi poklican, da razmisli o tem.

Uporaba čim večje količine odpadkov iz industrijskih žag predstavlja torej nadvse važno nalogo, pred katero smo že danes, ki bo v svoji važnosti v bližnji prihodnosti še znatno pridobila. Dokončni rešitvi racionalnega izkoriščanja lesne mase pa stoji na poti še ena naloga, namreč izkoriščanje žaganja, ki nastaja na naših žagah. Brez dvoma bo to v bližnji prihodnosti predstavljalo surovinsko osnovo, ki jo bomo morali upoštevati. Trenutna stopnja razvoja nevtralsulfitega postopka nam omogoča, da isto brez posebnih težav predelamo v vlakna, ki bi lahko nadomestila pri gotovih vrstah papirja in lepene dragocena vlakna iz dosedaj klasičnih surovin.

R. B.

Znižanje prometnega davka na papir

Z novo uredbo o spremembah prometnega davka, ki velja od 1. januarja, so bile ponovno znižane nekatere stopnje davka, ki se nanašajo na papirno industrijo. Že lani v avgustu je bil znižan prometni davek na lepenko, da se olajša pocenitev lepenke in njen plasma na domačem trgu. Takrat je bil znižan prometni davek na specialno lepenko od 32 na 20 odstotkov in na embalažno lepenko (razen valovite) od 20 na 6 odstotkov. Lani v novembru pa so bile znižane davčne stopnje na razne vrste papirja, kar pa ni vplivalo na cene, ker so bili s tem znižanjem le izravnani zvečani proizvodni stroški zaradi podražitve celuloze.

Novo znižanje davčnih stopenj na papir pa bo neposredno vplivalo na znižanje cen. Ob stalno rastoči ponudbi po cene papirja že vse lansko leto popuščale. Proizvodnja papirja in kartona je lani znova močno narasla in je dosegla v jugoslovanskem merilu že okrog 250.000 ton nasproti 199.000 tonam v letu 1961 in 156.000 tonam v l. 1960. Letos, pa bomo vključili v proizvodnjo še nove znatne zmogljivosti. Prejšnje visoke stopnje prometnega

davka so imele namen zajeti del visoke akumulativnosti proizvajalcev, ta pa se je ob popuščajočih cenah medtem že precej zmanjšala, kar opravičuje zdaj znižanje davčnih stopenj.

Da bi omogočili pocenitev embalaže, je zdaj znižana tudi stopnja davka na ovojni papir, in sicer od 18 na 10 odstotkov, medtem ko ostane davčna stopnja na lomspak na nespremenjeni višini 18 odstotkov. Dodana je še pripomba, da se prometni davek ne plača na papir od polkemične celuloze, če se uporablja za proizvodnjo valovite kartonske embalaže.

Davčna stopnja na brezlesni pisalni papir in tiskovni papir, ki je bila v novembru znižana od 31 na 27 odstotkov, se zdaj ponovno zniža na 22 odstotkov. Davčna stopnja na srednjefini pisalni papir in tiskovni papir, ki je bila sprva znižana od 22 na 20 odstotkov, se zdaj zniža na 15 odstotkov. Na tanki papir vrste pelir in kuler ostane davek na dosednji višini 27 odstotkov, na drugi tanki papir se zniža od 34 na 30%. Še vedno pa je razmeroma visoka davčna stopnja na karton, ki znaša 32—34%. S.

Zasilne rešitve

V obratu »Pinotan« uporabljamo za pridobivanje suhega pomoznega strojila dve napravi.

Pred 30 leti so kupili od neke sladkorne tovarne sušilni parni valj. Ta je bil izdelan iz bakrene pločevine. V dolgem času obratovanja pa se je obrabil in postal je za nadaljnjo uporabo nesposoben, ker ni bil več raven, pa tudi stene so bile že tanke. Vsevprič so se širile vesti, da pinotana ne bomo več proizvajali in da se zastarelega stroja ne splača popravljati. Proizvodnja je padala iz dneva v dan.

Takrat je bil še Franjo Cvajnar zaposlen pri tej napravi kot sušilec. Mož se je vsak dan jezil na stroj, ker ni bilo proizvodnje in ga je moral vsak dan preteptati z lesno kuhalnico, s katero snema zgoščeni pinotan z valja.

»Kršenduš, tako mi nagaja, da ne gre drugače kot da ga vsak dan premlatim.«

Tako je tožil Franjo toliko časa, da smo se valja usmili in z modernim postopkom metalizacije rešili življenje sicer že precej onemogli napravi.

Delo so opravili v Vevčah in reči moramo, da se je ta postopek zelo obnesel.

Povpraševanje po pinotanu je z dneva v dan večje, posebno še, ker so ga pričele uporabljati tudi vse livarne za premaz kalu-

pov namesto prej uporabljene sladkorne melase.

Tako smo hoteli podaljšati življenjsko dobo tudi vakuumskemu izparilcu za sušenje pinotana. Tudi temu smo na isti način naparili baker. Izkazalo pa se je, da je tu mnogo večje trenje in da se pinotan zajeđa med drobne kapljice bakra in se ta počasi lušči od osnove. Poskusili smo rešiti problem na ta način, da smo naročili nove valje iz »Prokrona 11«, kar so nam napravili na Jesenicah. Bronastih kljub petkratnemu odlišanju v ljubljanskih livarnah niso mogli izdelati, ker pri nas nimamo naprav za tako vlihanje. Izbrušeni valji so se zelo dobro obnesli, pri tem se je povečala tudi proizvodnja.

Tako smo s sodobnimi postopki rešili zastarele naprave, dokler ne dobimo sodobne naprave za proizvodnjo pinotana v prahu — atomizerja.

S tako napravo bi lahko izparili vso odpadno kuhalno kislino, ki nam danes odteka po Sori. Jugoslovanska usnjarska industrija, industrija šamota in livarne pa potrebujejo z dneva v dan več tega materiala.

Upamo, da se bo v času naše izgradnje celulozne tovarne našlo toliko interesentov za pinotan, da postavimo nov obrat s sodobnimi napravami za izkoriščanje odpadne kuhalne kisline.

Pri

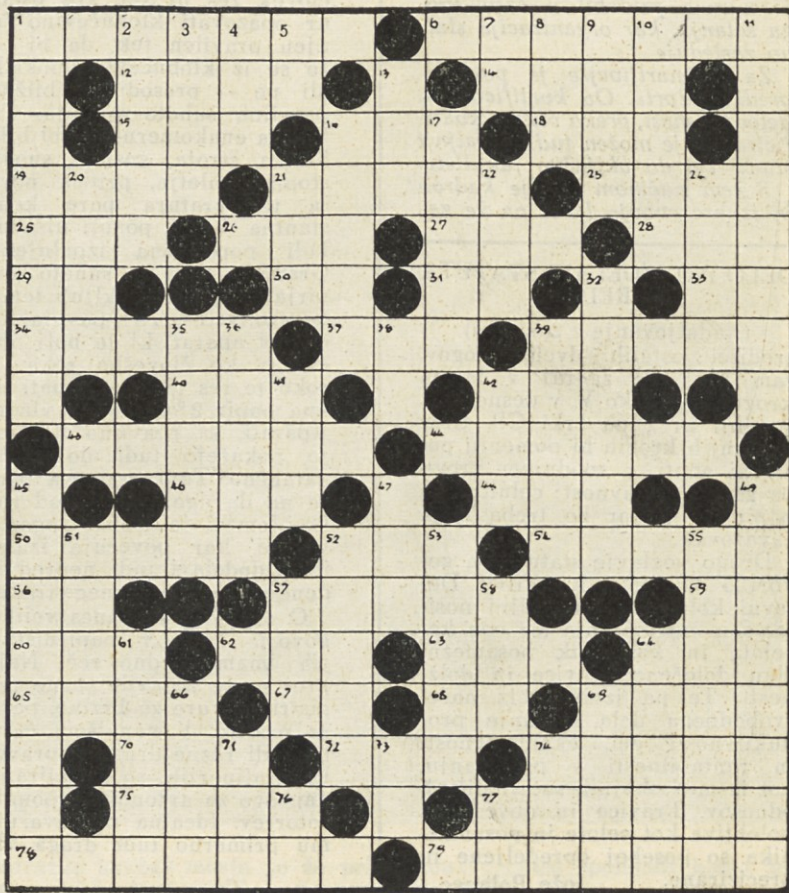
Za kratek čas

KRIZANKA ST. 3

Vodoravno: 1. Staro Hanzeatsko mesto, 6. Oseba iz grške mitologije (orig), 12. Enota časa, 14. Snov, 15. Zensko ime, 16. Parkljar, 18. Zensko ime, 19. Vrsta žita, 21. Važno mesto iz II. svetovne vojne, 23. Vrsta embalaže, 25. Tuje moško ime, 26. Priimek umrle filmske igralkice Belinde, 27. Vrsta zemlje, 28. Rimski pozdrav, 29. Ploskovna mera, 30. Avtomobilska oznaka enega izmed večjih mest Jug., 31. Narečna vprašalnica, 33. Glasbena nota, 34. Oseba iz Smetanove opere »Prodana nevesta«, 37. Kanton v Švici, 39. Naravni pojav, 40. Ljubkovalno ime za očeta, 42. Del parnega stroja, 43. Strah trgovskih ladij v srednjem veku, 44. Del zgradbe, 46. Ime filmske igralkice Gardner, 48. Kratica iz pretekle vojne, 50. Dohodek, 52. Zuželka, 54. Vrsta posod (množ), 56. Začetnici slov. pesnika, 57. Mesto v Beneški Sloveniji, 59. Začetnici nemškega skladatelja, 60. Živčni pretres, 62. Grška boginja usode, 63. Moško ime, 64. Ugriz, 65. Prav tak, 67. Vrhunski športnik, 68. Kazalni zalamek, 69. Kožušček, 70.

Del obraza, 72. Zensko ime, 74. Iz lesa, 75. Vrsta barve, 77. Oprema dedka Mraza, 78. Vrsta trgovine, 79. Ime ponesrečene ladje.

Navpično: 1. Azijsko gorstvo, 2. Polno življenje, 3. Siromaštvo, 4. Senčnica, 5. Grška črka, 7. Arabski zrebec, 8. Zensko ime, 9. Zgodaj, 10. Rastlina, 11. Kraj znan iz NOV, 13. Etul, 16. Mesto v Koreji, 17. Skrajni konci kopnine, 20. Domače žensko ime, 21. Pregrada, 22. Oddelek rimske konjenice, 24. Vrsta žita, 32. Češka reka, 35. Utežna mera, 36. Drugo seno, 38. Egipčansko božanstvo, 39. Umetnostni slog, 41. Del imena prve slov. filmske igralkice, 42. Del arabskega imena, 45. Slovenski pesnik, 47. Grška črka, 49. Tekstilno središče stare Srbije, 51. Tuje moško ime, 52. Pristanišče ob Črnem morju, 53. Zensko ime, 55. Samosilniki, 57. Vrtna lopa, 58. Zensko ime, 61. Pravilo, 64. Pernata žival, 66. Destilat premoga, 69. Padavina, 71. Del teniške igre, 73. Oblika pom. glagola, 74. Narava, 76. Grška črka, 77. Pogojni naklon.

Naše hokejsko moštvo je mlado in perspektivno

Pri raznih srečanjih v obratu, na cesti in v raznih družbah moram presenetljivo velikokrat odgovarjati na kritiko uspehov, še več pa seveda neuspehov in na vprašanja o raznih problemih hokejskega kluba »Slavija« iz Vevč. Vrstijo se vprašanja na tekočem traku kot: zakaj ste v Mariboru izgubili s toliko razliko v golih, pa zopet drugi: kako to, da ste na povratni tekmi s Celjem dosegli že kar lep rezultat, mnogi se zanimajo, če še igrajo »stari« igralci Dornik, Avsec itd.

Tolikokrat ponovljene izgovore in pojasnjevanja naj dopolnim še v »Našem delu«, tako da bo tudi delovni kolektiv, iz katerega so izšli prvi vevški hokejisti, bolj na tekočem in seznanjen z veselimi pa tudi neprijetnimi trenutki, ki so jih morali vodstvo in tudi mladi igralci doživljati v sezoni 1962/63.

Po daljših razpravah na raznih telesnovzgojnih in občinskih forumih je bilo soglasno sklenjeno, da se na teritoriji bivše občine Polje forsira in kvalitativno dvigne:

1. hokejski in drsalni šport,
2. plavalni šport.

Obe vrsti športa sta pri nas v Vevčah že tradicionalni in so bili, posebno v hokeju, doseženi prav lepi rezultati in uspehi.

Hokejsko moštvo je bilo nujno potrebno pomladiti. Starejši igralci so izstopili iz moštva. Urediti je bilo potrebno tudi finančno stanje.

Dvaindvajset dni pred prvim aprilom

Možakarji, junaki, so sicer precej skrivali, vendar smo slučajno našli:

VABILO
NA »EN DAN ŽIVLJENJA«

Tovariš sotrpini!

V Zalogu in Sp. Kašlju obstoja že od leta 1961 »Društvo zatiranih zakonskih mož«. Ker imajo naše žene svoj praznik, se moramo tudi mi boriti za priznanje našega praznika »Dneva 40 mučencev«. Naša organizacija se vsako leto številčno povečuje, ker je nas vedno več, ki moramo opravljati v družini vsa manjvredna dela.

Letos bomo povabili na naš praznik tudi sotrpine iz drugih vasi, celo iz Ljubljane. Ako čutiš, da ima tvoja žena vso oblast nad teboj, se priključi našemu izletu v neznano smer (žene ne smejo vedeti kam!), ki bo letos 9. marca ob 16. uri. Zbor vseh sotrpinov bo pred Zadrugnim domom v Zalogu. Obenem bomo tudi letos razvili svoj prapor.

Ako imaš svoj avto, pripelji se z njim. Prijavite se našemu zapniku ter plačajte kavcijo 200 din.

Tovariši zatiranci! Združimo naše vrste pod geslom »Vsaj enkrat v letu — en dan življenja«.

Predsednik Tajnik
P. o.

Zaradi strahu pred svojima ženama se predsednik in tajnik ne želita podpisati.

Glede na novo umetno drsalnišče v Ljubljani smo se odločili, da iz vrst mladine vzgojimo popolnoma novo moštvo, katero naj bi bilo v nekaj letih sposobno zamenjati igralce, ki so po vrsti iz opravičljivih, pa tudi neopravičljivih vzrokov odpovedali nadaljnje nastopanje v hokejskem moštvu. Mnogim ni znano, da je pot oziroma čas za vzgojo tekmovalca-hokejista izredno dolga. Prvič, zaradi sorazmerno kratkih sezon, drugič, ker mladinec potrebuje 3 leta, da se dobro nauči drsati in še nadaljnja 3 leta vadbe za samo igranje hokeja. Iz prikazanega sledi, da od mladega moštva, ki trenutno sestavlja hokejski kolektiv »Slavije«, ne moremo pričakovati v letošnji sezoni kaj več kot je moštvo v prvem letu svoje vadbe in treninga doseglo. Prav gotovo je, da je to mlado moštvo »Slavije« v povprečju najmlajše v državi, kar se tiče že samega mladinskega tekmovalstva, da niti ne govorimo o tem, da je isto naše moštvo letos nastopalo tudi v konkurenci članov.

Prva tekma republiškega prvenstva med »Slavijo« in »Mariborom« v Mariboru je bila tipičen primer, ki bi jo lahko imenovali igro starih in mladih. Rezultati letošnjih republiških tekmovalcev, pa naj bo to mladinskih in članskih vrst, niso prvenstveno važni, saj mladinsko moštvo šele gradimo in ga vzgajamo v širino in perspektivno, ne pa za trenutne uspehe in rezultate.

Če dodam, da je mlado moštvo na mladinskem prvenstvu v Celju prejelo nagrado, to je pokal, kot najbolj borbena in disciplinirano moštvo, mi menda

ni potrebno še posebej prepričevati o solidnosti in športni vzgoji tega mladega hokejskega kolektiva.

Mladi igralci, ki sestavljajo danes hokejsko moštvo, so izredno homogeno moštvo. Med njimi so i talenti, i za drsanje razvneti fantje, ki z veliko volje uspešno napredujejo. Osebnostem prepričan, da bodo izbrani mladinci napravili v doglednem času svoji športni publiki še dosti veselja.

Vodstvo si je na prvo mesto v svojem programu postavilo disciplino, tovarištvo in poštenost, zato smemo pričakovati res pozitivnih uspehov, tako v moralnem, kakor v športnem smislu.

Vodstvo hokejskega kluba »Slavija«, ki ga sestavljajo ing. Vide, Gorše, Goljar, ing. Rojc, Meljo in Bezla, pa so strli v tej sezoni še en trd oreh, to je — rešilo finančni problem.

Splošno znano je, da je hokejski šport, ali sama oprema za hokejista izredno draga. Oprema za 30 mladih ljudi je stala, za naše razmere, lep znesek. Vendar je bila tudi ta ovira uspešno premagana. Na tem mestu se v imenu hokejskega kluba in mladih fantov zahvaljujemo v prvi vrsti tovarišu direktorju Albinu Vengustu, ki je s polnim razumevanjem in dobro voljo prvi rekel svoj »da«. Podpore mladini tudi niso odrekla podjetja Emona, Saturnus, Petrol in sindikalna podružnica Papirnice Vevče. Vsi našeti so odločilno prispevali, da mladi navdušeni hokejski kolektiv lahko nadaljuje s svojim športnim udejstvovanjem v eni danes najbolj moderni moški in hitri igri, ki se bliskovito uveljavlja v vseh naprednejših državah sveta.

J. B.

ODŠLI SO V POKOJ

Vključeni v naraoni krogotok, v katerem mladi delavci prihajajo, starejši pa zapuščajo svoja delovna mesta, so odšli v pokoj Stefan Krelj in Franc Cvajnar kot starostna upokojenca ter Jože Smolec kot invalidski upokojenec.

STEFAN KRELJ se je zaposlil v tovarni celuloze in papirja v Goričanah leta 1927 kot delavec pri papirnem stroju. Prodo delo mu je najbolj ugajalo. Ko pa se je po odslužitvi vojaškega roka vrnil na delo, papirnega stroja ni bilo več. Moral se je lotiti drugega dela. Dodeljen je bil razkladalni skupini, kjer je bil vse do upokojitve. »Najbolj sem vsa leta pogrešal papirni stroj, kjer sem najraje delal. Dejstvo, da smo se tako z delavci kot z mojstrom dobro razumeli, mi je veliko pomenilo in lahko rečem, da sem vedno delal v dobrem delovnem okolju.«

FRANC CVAJNAR je po poklicu čepčar in je najprej delal v svoji stroki. V tovarni tanina se je zaposlil leta 1940. Med okupacijo se je vključil v vrste NOV, svoboda pa je dočakal kot ujetnik v koncentracijskem taborišču v Nemčiji. Po vrnitvi v domovino ga je pot ponovno zanesla v našo tovarno, kjer je ostal do upokojitve na delovnem mestu mlinarja pinotana.

JOŽE SMOLEC je pričel delati v tovarni celuloze šele po demobilizaciji iz JLA v letu 1946. Delal je na najrazličnejših delovnih mestih. Leta 1954 je prišel za stalno v obrat strojil. Tudi v tem obratu mu delo na skoro nobenem delovnem mestu ni tuje. Zaradi posledic obratne nezgode v preteklem letu je postal nezmožen za delo in je bil invalidsko upokojen.

VSEM TREM SODELAVCEM
ŽELIMO SE MNOGO
ZADOVOLJSTVA V POKOJU

Kegljanje in kegljišče

V tekmovalstvu II. kola »plavega razreda« so kegljači »Slavije« dosegli te rezultate:

Šumi : Slavija	332 : 337
Slavija : Enotnost	316 : 351
Slavija : Ml. knjiga	267 : 230
Slavija : SAP	382 : 310
Slovenija c. : Slavija	414 : 413

Iz rezultatov je razvidno, da so bili trikrat uspešni, dvakrat pa so izgubili, enkrat celo z minimalno razliko enega keglja. Iz doseženega števila podrtih kegljev pa vidimo, da dosega razmeroma dober uspeh, čeprav jim je trening omogočen na tujem kegljišču le po 3 ure teden-sko od 16. do 19. ure.

Med člani kegljaške sekcije so skoraj izključno pripadniki našega kolektiva, starosti od 28 pa tja do 50 let. Vsak izmed njih je bil v svoji mladosti športnik. Eden nogometaš, drugi odbojkar in spet drugi plavalec ali smučar, pa tudi taki so med njimi, ki so bili aktivni v več športnih panogah. Na »stara leta« pa tak človek težko odneha. Edini šport, ki ga še lahko goji, je pač kegljanje. Seveda pa je za to potreben športni objekt — kegljišče. Tega na Vevčah ni. Tudi v Polju ga

ni. Sploh na našem koncu mošćansko-poljske občine ni športnih objektov, razen revnega nogometnega igrišča, ki s svojo garderobo gostuje v »Megrado-vih« stanovanjskih barakah. Tudi telovadnice za naše otroke ni. V tisti, ki je nekdanja bila, je sedaj neko podjetje. Tudi to je koristno. Vendar bi ne bilo nič manj koristno, da bi otroci telovadili, namesto da jim je cesta edino igrišče. Mislim, da sem zašel. Torej kegljišče. Ker s tem v zvezi ni pomoči od drugod, se mi zdi, da bi o tem začeli razmišljati v kolektivu. Potrebna bi bila minimalna sredstva. Kot se

med samimi kegljači sliši, bi bili pripravljeni večinoma sami opraviti vsa dela, posebno težaška, če bi nekdo le prišlo do uresničenja želja starejših športnikov. Znamo delati opeko, znamo betonirati in še marsikaj. Morda bi s tako majhno investicijo istočasno rešili tudi kako drugo vprašanje, kot so prostori za seštanke mladine, ali manjše družabne prireditve.

To na kratko, pa ne toliko zaradi števila podrtih kegljev, kolikor za zdravo razvedrilo mlajših in starejših, ki si po delovnem času radi sprostijo svoje misli ob zdravem športu.

Vrnili smo obisk mladini Saturnusa in Izolirke

Prvo srečanje mladih iz obeh tovarni je bilo 28. januarja letos pri nas. Po ogledu našega obrata smo se pomerili v šahu. Srečanje smo izgubili s 6 : 2. Dogovorili pa smo se, da to ne bo zadnje.

V torek, 12. februarja se je skupina 25 mladincev zbrala pred vevškim restavracijo in se z avtobusom odpeljala proti Mostam. Med njimi je bila skupina šahistov in strelcev. Najprej smo prišli v Izolirko. Tu smo se pomerili v streljanju z zračno puško. Petčlanska ekipa naših bi z malo več treninga pred tekmo-vanjem in več sreče med tekmo-vanjem premagala ustrežno ekipo obeh mladinskih aktivov. Tako pa smo bili za 22 krogov slabši, dosegli smo 688 krogov. Najboljši izmed naših je bil Nuri Muranovič s 150 krogi, pri domačih pa Edo Lampič s 166 krogi.

Po streljanju smo si ogledali obe podjetji, kjer smo se podrobneje seznanili z njihovim proizvodnim procesom, proizvodi itd. Tako smo izvedeli, da ima podjetje Saturnus 3 obrate: v Mostah (katerega smo si ogledali), v Zalogu in Polju. Podjetje izdeluje vse vrste kovin-

ske embalaže za vso državo, njihovi izdelki pa uspešno konkurirajo drugim domačim in tujim proizvajalcem. Poleg artiklov iz plastične mase pa v kooperaciji izdelujejo avtoelektrične predmete za našo avtomobilsko industrijo.

Po zelo dobro pripravljeni zakuski smo se pomerili v šahu. Iztisnili smo neodločeni rezul-

tat 4 : 4. Za naše so bili uspešni: Jože Žibert, Janez Krašovec, Stane Močnik in Drago Tatič.

Dogovorili smo se, da bomo iz vseh treh aktivov, sestavili ustrezne ekipe za športno srečanje z mladino Iskre.

Ker obljuba dela dolg, se bomo tudi med seboj pomerili na prihodnjem športnem srečanju na Vevčah.

J. M.

Mladina samskih domov se je pomerila v šahu

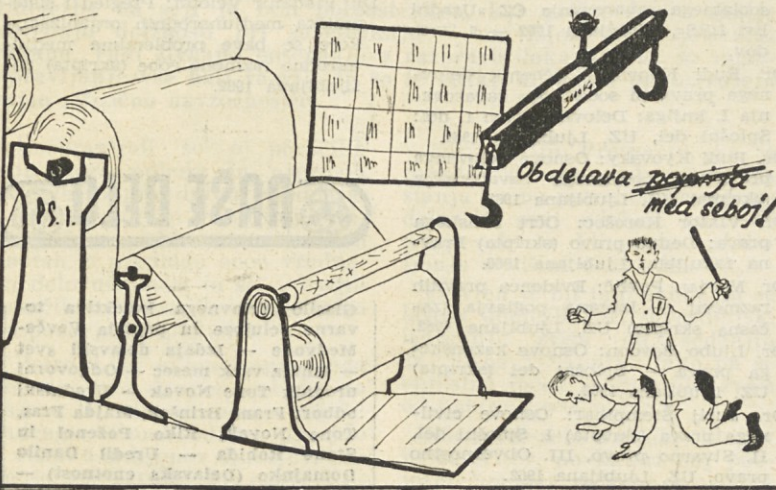
Veliko mladincev v našem aktivu se v prostem času zabava z igranjem šaha. Postali so že kar pravi mojstri, če jih lahko tako imenujemo. Ker pa ne stanujejo vsi v enem samskem domu, so se domenili, da priredijo nekakšen meddomski turnir. Tako se je 26. I. 1963 zbralo 5 mladincev iz samskega doma v Dobrunjah in enako število nasprotnikov iz doma v Vevčah. V kotičku se je torej začel in končal dvoboj dveh ekip z naslednjimi rezultati:

Bogičević Zivko : Žibert Janez 0 : 1, Krašovec Janez : Praznik Stane 1 : 0, Karuzovič Mustafa : Tomažič Alojz 1 : 0, Zupančič Ciril : Pavlič Jože 0 : 1, Kezale Franc : Ozanič Stane 1 : 0.

Prvoimenovani so iz doma v Dobrunjah, ki je zmagal s 3 : 2.

Upamo, da bodo ti vneti šahisti, kot tudi drugi, še naprej vadili in tekmovali ne samo med seboj, ampak tudi z drugimi mladinskimi aktivy.

Ljubo Zabukovec

Brez besed

Pred sprejemom pravilnika o higienskih in varnostnih ukrepih pri delu

Pred kratkim je komisija za HTV podjetja s pomočjo HTV službe izdelala osnutek pravilnika o higienskih in varnostnih ukrepih pri delu. O tem osnutku sta že razpravljala obratna delavska sveta, v tem mesecu pa naj bi ga tudi potrdila upravni odbor in delavski svet podjetja. Pravilnik se sestoji iz dveh delov in sicer obsega seznam predpisanih osebnih in varstvenih zaščitnih sredstev v tovarni in sicer posebej za obrat Vevče in za obrat Medvode; drugi del pa obsega tekstne člene pravilnika. Ker še o pravilniku razpravljamo, objavljamo osnutek tekstnega dela in pozivamo bralce, da pošljejo svoje pripombe pristojni komisiji ali pa uredništvu lista. Ves osnutek je sicer razmnožen v več kot sto izvodih, zato ne objavljamo obširnega seznama. Seznam je dostopen vsakemu članu kolektiva. Priporočamo, da si ga skrbno preberete.

PRAVILNIK O HIGIENSKIH IN VARNOSTNIH UKREPIH PRI DELU

Clen 1.

Seznam osebnih zaščitnih sredstev je sestavni del pravilnika o higienskih in varnostnih ukrepih pri delu in obsega seznam zaščitnih sredstev z določili o načinu nabave in uporabi teh sredstev. Namen teh določil je, da se določi pravilno in zadostno preskrbo z osebnimi zaščitnimi sredstvi za varstvo rok, nog, kože, dihalnih organov in ostalega telesa na zdravju ogroženih delovnih mestih, kakor tudi, da se z njimi določi ostale splošne pogoje osebne zaščite.

Clen 2.

Za osebna zaščitna sredstva se smatrajo vsa sredstva, ki so navedena v priloženem seznamu osebnih zaščitnih sredstev.

Clen 3.

Zaščitna sredstva se smejo in morajo uporabljati le na delovnih mestih in pri tistih delih, ki so s tem pravilnikom predvidena. Odnajanje zaščitnih sredstev iz podjetja — izjemni zaradi pranja ali čiščenja — je strogo prepovedano. Za shranjevanje vseh osebnih zaščitnih sredstev mora imeti delavci na razpolago ustrezne omare.

Clen 4.

Izdatki za zaščitno obleko, obutev in druga varstvena sredstva, ki jih uporabljajo delavci na podlagi tega pravilnika ter predpisov o higienskem in tehničnem varstvu pri delu, bremene materialne stroške podjetja na podlagi točke 4. Odredbe o izdatkih, izplačanih osebam v delovnem razmerju, ki se priznavajo za materialne stroške gospodarske organizacije (Ur. l. FLRJ št. 9/1958).

Clen 5.

Vsa osebna zaščitna sredstva morajo biti udobna za nošenje in izdelana iz materiala, ki je odporen proti škodljivim vplivom pri delu. Zaščitna sredstva ne smejo zmanjšati delovne sposobnosti ali ovirati pri delu ljudi, ki jih uporabljajo.

Clen 6.

Pravico do osebnih zaščitnih sredstev imajo vsi delavci, ki delajo na delovnih mestih ali delih, kjer so ta sredstva s tem pravilnikom predvidena. Le-ta morajo biti dana delavcem na razpolago pri vstopu v službo, oziroma pred začetkom dela na ogroženem delovnem mestu.

Clen 7.

Za vsa osebna zaščitna sredstva je s tem pravilnikom predviden tudi rok njihovega trajanja. Po izteku tega roka postanejo zaščitne obleke last delavcev, vsa ostala zaščitna sredstva pa so še nadalje last podjetja.

Rok trajanja je v priloženem seznamu zaščitnih sredstev naznačen s števkami, ki pomenijo dobo trajanja v letih oziroma v mesecih. Po preteku predpisanega roka do osebnega zaščitnega sredstva je delavec upravičen do zamenjave izrabljenega sredstva

z novim s tem, da vrne zaščitno sredstvo odrejenemu skladišču.

Presoja o uporabnosti ali neuporabnosti določenega osebnega varnostnega sredstva gre vodji obrata, ki si poprej preskrbi mnenje varnostnega tehnika.

Clen 8.

Če je osebno varnostno sredstvo postalo nerabno pred potekom predpisane dobe, ima delavec pravico zahtevati zamenjavo, če je postalo sredstvo neuporabno zaradi vzrokov, neodvisnih od njegove volje, sicer odgovarja za materialno škodo ki jo je storil podjetju zaradi okvare, uničenja ali izgube z reverzom prevzetega osebnega varstvenega sredstva.

Clen 9.

Če je treba uvesti novo zaščitno sredstvo za delovna mesta ali dela, pri katerih se ta sredstva niso uporabljala, ker niso bila za to predpisana, odloča o tem, da se uvedejo obratni DS na predlog HTV komisije. Komisija je dolžna upoštevati utemeljene predloge obratnega vodje ali varnostnega tehnika.

Clen 10.

MATERIALNO POSLOVANJE Z ZAŠČITNIMI SREDSTVI

OBRAT VEVČE:

Vsa osebna oz. varstvena zaščitna sredstva se izdajajo zaposlenim delavcem na reverz z navedbo datuma, ko so bila dana v uporabo in sicer za to, da se izvrši pravilna materialna zadolžitev ter da se kontrolira rok trajanja.

Varstvena in osebna zaščitna sredstva, odobrena po tem pravilniku, se izdajajo delavcem iz skladišča. Strokovni vodje EE pa morajo voditi v posebni knjigi kosovno in imensko evidenco o naročenem oz. izdanem varstvenem sredstvu. Z zaprosenimi sredstvi sa osebno varstvo, ki je naznačeno na naročilnici, pa se mora strinjati varnostni tehnik.

Vsak nalog za varstveno osebno zaščitno sredstvo se izpolni na obrazcu »račun za medsebojni obračun s skladiščem«. Na nalog naj se vpiše kakšno zaščitno sredstvo se zaproša, koliko komadov, parov ali kosov, v posebnem seznamu k naročilnici pa je treba priložiti seznam, kdo od delavcev bo to zaščitno sredstvo uporabljal, shranjeval oziroma zanj odgovarjal.

OBRAT MEDVODE:

Vsa osebna oziroma varstvena zaščitna sredstva se izdajajo zaposlenim na blok »Nabavni oddelek«, s katerim dvignejo zaščitna sredstva v skladišče. Varnostni tehnik izdaja te bloke, posebej pa vodi za vsakega posameznika kartoteko osebnih zaščitnih sredstev, katerih prejem delavec potrdi s podpisom na kartoteki. Na kartoteki mora biti razviden datum prejema in čas trajanja, zaradi kontrole.

Clen 11.

Skladišče, ki izdaja osebna zaščitna sredstva ne sme izdati preje zaprosenega materiala preden ni varnostno sredstvo vpisano v posebno kartoteko in preden ni naročilnica žigosana in podpisana od varnostnega tehnika.

Clen 12.

Strokovni vodje EE so dolžni javljati pravočasno v pisni obliki varnostnemu tehniku potrebe vseh zaščitnih sredstev za ekonomsko enoto. Varnostni tehnik praviloma mora sam nabavljati zaščitna sredstva v zato specializiranih trgovinah, zlasti zaradi tega, da vsa zaščitna sredstva odgovarjajo in pravilno ter namensko služijo svojemu namenu.

Clen 13.

Vsak delavec je dolžan predpisana osebna in varstvena zaščitna sredstva redno uporabljati, z njimi je treba pazljivo ravnati in jih vzdrževati v uporabnem stanju. Po uporabi jih mora očistiti in odložiti na za to določenem mestu.

Clen 14.

Proti vsaki zaposleni osebi, ki ne hrani pravilno zaščitnih sredstev, jih uporablja v nepravilni namene, jih poškoduje ali odtuji, se uvede disciplinski postopek za povračilo škode.

Prav tako se uvede disciplinski postopek proti osebi, ki pri delu namerno ne uporablja zaščitnih sredstev. Hujše malomarnosti se lahko kaznuje z odpustom iz podjetja.

Clen 15.

Strokovni vodje ekonomskih enot, delovodje, mojstri in predelavci nadzorujejo stanje na osebnih varstvenih sredstvih. Njihova skrb je, da vsi podrejeni uporabljajo predpisana zaščitna sredstva, kakor tudi da se držijo vseh predpisov in navodil, ki so v zvezi s tem pravilnikom izdani, za kar so moralno in disciplinsko odgovorni. V primeru neupoštevanja teh določil se napram njim izvajajo zakonite kazenske sankcije.

Clen 16.

Delavci, katerim je prenehalo delovno razmerje s podjetjem, so dolžni vsa osebna zaščitna sredstva vrniti skladišču. Ta sredstva je treba voditi v posebni evidenci, zlasti pa je treba vpisati odstotek izrabljenosti oz. uporabnosti, kar je važno za ponovno izdajanje.

Clen 17.

Nadrejene osebe v obratih so dolžne, da seznaniijo vsakega na novo zaposlenega z vsebino tega pravilnika.

Clen 18.

Delavci, katerim pripadajo po tem pravilniku osebna in varstvena zaščitna sredstva, lahko uveljavljajo svoje pravice pri upravnem odboru podjetja po poizkusni dobi.

Clen 19.

Vsak član ima pravico predlagati izboljšavo zaščitnih sredstev ali ugovarjati uporabnost nabavljenih zaščitnih sredstev. Predloge in ugovore vroča varnostnemu tehniku, ki mora vsak predlog proučiti in ga s svojim strokovnim mnenjem predložiti obratni komisiji HTV v rešitev. Predloge, ki se nanašajo na uvedbo in nakup novi zaščitnih sredstev, mora potrditi DS.

Clen 20.

S tem pravilnikom prenehajo veljati določila za osebna zaščitna in varstvena sredstva, ki so bila sprejeta in veljavna v obeh obratih in sta jih sprejela DS obratov že pred leti.

Clen 21.

Pravilnik stopi v veljavo z dnem, ko ga sprejme centralni delavski svet podjetja Tovarne celuloze in papirja Vevče-Medvode.

Vevče, 25. 1. 1963.

Predsednik CDS:
(Dominik Tomažin)

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

IZ OBRATA MEDVODE

Prišli v januarju:

1. Kozol Avgust, prenašalec lesa;
2. Kristanc Alojz, prenašalec lesa.

Odšli v januarju:

1. Goricanec Stjepan, prenašalec lesa, samovoljno;
 2. Safranec Stjepan, prenašalec lesa, samovoljno;
 3. Smolec Jože, parni sušilec, invalidsko upokojen;
 4. Bistrovic Stjepan, prenašalec lesa, odpuščen;
 5. Pavlin Fani, kuharica, sporazumno;
 6. Kozol Avgust, prenašalec lesa, v poskusnem roku;
 7. Habič Janez, izmenski prebiralet, premeščen v Vevče.
- Mladim staršem Mariji Rozmanovi in Viniku Zabkarju ob rojstvu sina Roberta, oziroma hčerke Zlate iskreno čestitamo!

IZ OBRATA VEVČE

Prišli v mesecu januarju 1963:

- Lampič Vida, tehnični risar
Prošek Ludvik, kurjač II.
Jager Jože, ključavničar II.
Zupančič Janez, nanosilec na holandcih
Grm Jože, pomočnik zavijača bal
Nemec Ivan, paznik pri PS
Trtnik Stane, paznik pri PS
Rešek Alojz, vodja izvoza

Odšli v mesecu januarju 1963:

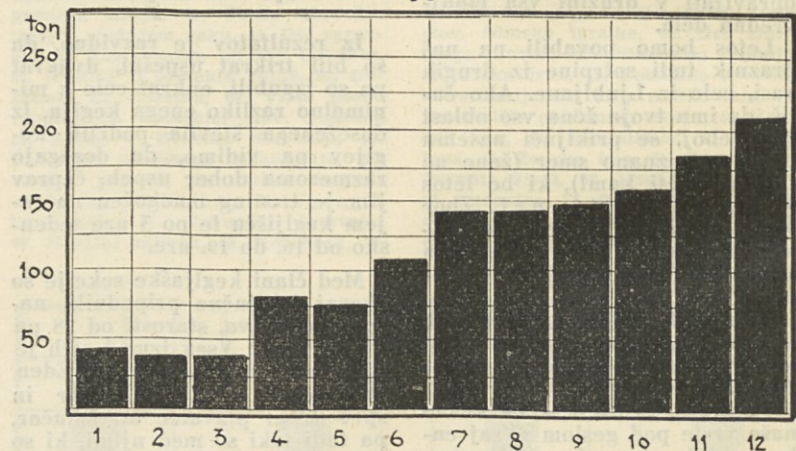
- Resnik Filip, odšel na lastno željo
Retelj Anton, odšel na lastno željo

IZ STROKOVNE KNJIŽNICE

- Dr. Janko Kotnik: Slovensko-angleški slovar 5. izdaja, CZ Ljubljana 1962.
H. B. Maynard, Julije Knežević: Oblikovanje rada (Industrial Engineering Handbook), »Privreda«, Zagreb 1962.
Ing. Hans Hentschel: Chemische Technologie der Zellstoff- und Papierherstellung 2., verb. und erw. Auflage, VEB Fachbuchverlag, Leipzig, 1962.

- Dr. Stojan Pretnar: Gospodarsko pravo FLRJ 1. del: Gospodarske organizacije (skripta) UZ, Ljubljana 1962.
Vinko Cerić: Pomorske tarife i pomorske špedicije (skripta) Ekon. fakulteta, Ljubljana 1962.
Dr. Vladimir Pertot: Razvoj modernog svetskog tržišta I. in II. del (skripta), EF, Ljubljana 1962.
Milorad Maksimović: Osiguranje iz-

IZVOZ PAPIRJA 1962

- lage, VEB Fachbuchverlag, Leipzig, 1962.
Zakon o zdravstvenem zavarovanju, CZ »Uradni list LRS«, Ljubljana 1962 — 6 izvodov.
Zakon o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja CZ »Uradni list LRS«, Ljubljana 1962 — 6 izvodov.
Dr. Rudi Kyovsky: Učbenik delovnega prava in socialnega zavarovanja I. knjiga: Delovno pravo I. del: Splošni del, UZ, Ljubljana 1961.
Dr. Rudi Kyovsky: Osnove delovnega prava in socialnega zavarovanja (skripta) UZ, Ljubljana 1962.
Dr. Viktor Korošec: Očrt rimskega prava: Dedno pravo (skripta) Pravna fakulteta, Ljubljana 1960.
Dr. Marjan Pavlič: Evidenca pravnih razmerij — Izbrana poglavja (časna skripta) UZ, Ljubljana 1962.
Dr. Ljubo Bavcon: Osnove kazenskega prava — Splošni del (skripta) UZ, Ljubljana 1962.
Dr. Junij Štempihar: Osnove civilnega prava (skripta) I. Splošni del, II. Stvarno pravo, III. Obveznostno pravo, UZ, Ljubljana 1962.
Dr. Jože Juhart: Civilno izvršilno pravo — Oris (skripta) UZ, Ljubljana 1962.

- voznih kreditov (skripta) EF, Ljubljana 1962.
Zbirka sodskih odluk VI./3, VII./1 Savezni vrhovni sud — Vrhovni privredni sud — Vrhovni sud, Beograd 1961, 1962.
Dr. Vladimir Velebit: Pregled i sistematika mednarodnih organizacij koje se bave problemima medunarodne razmene robe (skripta) EF, Ljubljana 1962.

NAŠE DELO

Glasilo delovnega kolektiva tovarne celuloze in papirja Vevče-Medvode — Izdaja delavski svet — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Tone Novak — Uredniški odbor: Franc Brinšek, Majda Fras, Tone Novak, Riko Požnel in Stane Robida — Uredil Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani